

{@257A. 7} ||འཕགས་པ་

{@257B} དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལེའུ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལས་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ་སྟེ་སྤྱིམ་བདག་དྲག་
ལུ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ། བཅུ་པོ་དང་པོ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཡུ་ཅུ་གི་ཉ་པ་ཏི་ཡུ་ག་པ་རི་པི་རྩོ་རྣམ་མ་རྩ་ཡུ་ན་སྟུ་ཏ། བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་
སྤྱིམ་བདག་དྲག་ལུ་

ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། འདི་སྐད་
བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་
དགེ་སྟོང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་འདྲའི་

དགེ་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་དང་། རན་སོང་སྟོང་དང་། ཅ་
རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དང་། མཐུ་ཆེན་ཐོབ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་སྟོང་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། འདི་ཆོ་བཅོམ་
ལྷན་འདས་འཁོར་

བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ཆོངས་པ་རོ་དཔ། ཐོག་མར་དགོ་བ། བར་དུ་དགོ་བ། ཐམར་དགོ་
བ། དོན་བཟང་པོ། ཆོག་འབྲུ་བཟང་པོ། མ་འབྲེས་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ།
འདི་ནས་སྤྱིམ་བདག་དྲག་ལུ་ཅན་

གཡོག་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་ཡོད་ཀྱི་ཤོང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ནས་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་གཡ་
བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གཡ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་

གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། འདི་བཞིན་དུ་སྤྱིམ་བདག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིམ་བདག་དགའ་འདོད་དང་། སྤྱིམ་བདག་གྲགས་འདོད་དང་།
སྤྱིམ་བདག་ལེགས་བྱིན་དང་། སྤྱིམ་བདག་དགའ་བྱེད་དང་། སྤྱིམ་བདག་གྲགས་བྱིན་དང་། སྤྱིམ་བདག་ཞོར་བཟངས་དང་། སྤྱིམ་བདག་
ཚུལ་དགའ་དང་། སྤྱིམ་

བདག་མགོན་མེད་ཟུན་དང་། ཁྱིམ་བདག་གྲུ་དཔལ་དང་། ཁྱིམ་བདག་བདེན་དག་པ་དང་། དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་ཁྱིམ་བདག་རབ་ཏུ་
མང་པོ་རྣམས་གཡོག་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་ཡོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་ནས་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟུན་གྱི་
ཀློན་དག་པ་ར་བ་ག་ལ་བ་

{@258A} ༣༡། འདས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ལྷགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་རྟེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་པལ་ཆེར་ནི་གཡོག་དང་
བཅས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་

དག་པར་ཞུགས་པ་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་བྱས་པ་ཤ་སྟག་གོ། དེ་
ནས་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ལྟལ་ཅན་གྱིས་ཁྱིམ་བདག་གི་འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་འདྲུས་པར་ཤེས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐུས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་
ལྷ་གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུར་

ནས་ཕྱས་མོག་པས་པའི་ལྷ་ངས་ལ་བཅུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོས་སྒྱུར་བ་བཏུང་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འ
དི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །ག་ལ་ཏེ་ཞུས་ནས་ཞུ་བ་ལུང་བསྟན་པའི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་སྐབས་ཕྱེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་

བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བདག་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཞུ་ཡོ། །དེ་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ཁྱིམ་བདག་དྲག་ལྟལ་ཅན་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ། །ཁྱིམ་བདག་ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྟག་ཏུ་སྐབས་ཕྱེས། ཁྱིམ་བདག་
ཁྱོད་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལ་བྲིས་ཤིག་དང་། དེ་ལྟར་བྲིས་པ་དེ་དང་དེའི་ལུང་བསྟན་པས་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་རངས་པར་བྱ་ཡོ། །དེ་སྐྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་
དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ལྟལ་ཅན་གྱིས་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཇམ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་
མོག་དག་སྤྱོད་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་འཆོལ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་འཆོལ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དམ་བཅའ་བ་དང་།
སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབྱུགས་འབྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་སྤྲད་དུ་གོ་ཆ་འཆོལ་བ་དང་།
མ་རྒྱལ་བ་རྣམས་སྒྲོལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བ་དང་། དབྱུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་
མ་འདས་པ་རྣམས་

{@258B} ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་བསྐྱེད་ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྱར་ཆེན་པོ་ལེན་པ་དང་། འཇུག་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་
རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་པ་ཐོས་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྤྲད་དུ་གོ་ཆ་འཆོལ་བ་
དང་། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་

མང་པོ་དུ་མ་འཆོལ་གྱང་ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་ཞིང་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མ་མཆིས་པར་འཁོར་ཡང་སེམས་ཞུམ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་དང་།
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཇལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པ་གང་དག་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་མངོན་པར་བྱུང་
སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་

རྣམས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་ཅིང་ཁྱིམ་ན་མི་གནས་པ་དག་དང་། གང་ཡང་ཁྱིམ་ན་གནས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་
པར་སྐྱབ་སྟེ། ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་མངོན་པར་མི་འབྱུང་བ་དག་གྱང་མཆིས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའ་
ི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་རྗེས་སུ་གཟུང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་མི་འཆད་པར་བགྱི་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་
གཞག་པ་དེ་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསེལ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་གྱི་ས་ལ་གནས་ནས་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་བགྱིད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་མི་ཉམས། ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཏེ། ཆོ་འདི་ལ་ཡང་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་མཆིས་ཤིང་ཆོ་གཞན་དུ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་
མཆི་བར་འགྱུར་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་

འདས་གང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་གྱི་གནས་ནས་མངོན་པར་བྱུང་སྟེ། རྟུག་པ་དང་། མི་སྤྱུག་པ་སྤངས་ནས་སྤྲོད་ཁ་སྤྱོད་གསུང་།
གོས་རྩར་སྤྱིག་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་དད་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མ་ལགས་པར་རབ་རྟུ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ཙམ་རྟུ་གདམས་པ་དང་། རྗེས་སུ་བ་
རྟུག་པ་གཉིས་གྱིས་

ཆེ་ཤོད་པ་དང་། དག་པོ་དཔ་ཡང་དག་པར་རབ་རྟུ་བ་ཤད་རྟུ་གསོལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་དཔར་བྱིམ་པ་དང་། རབ་རྟུ་བྱུང་བས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བསྟུ། ཇི་ལྟར་བསྟུ་བ་པར་བསྟུ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱིམ་བདག་རྣམས་ལྷན་ཅན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་བྱུང་ཏོ། །

{@259A} ༄༅། །ཁྱིམ་བདག་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སྒྲིང་ར་ལ་དོན་འདི་འདྲི་བར་སེམས་པ་ནི་སྒྲིང་གི་ཚུལ་དང་འབྲུན་པ་ལོ། །དེའི་སྒྲིང་ལེགས་པར་རབ་དྲ་ཉིན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུང་གིག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་དང་། རབ་དྲ་བྱུང་བས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་གཟུང་གི་དོད་པ་མཆོག་ལ།

གནས་པར་བྱ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པར་བྱ་བ་ངས་སྲོད་ལ་བཞུགས་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསོལ་ནས་སྤྲིམ་བདག་འགོ་
ལུ་ཅན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལྟར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱད་ཏེ། སྤྲིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྤྲིམ་པ་སྤྲིམ་ན་གནས་

པས་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཚེས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དགེ་བདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་སུ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་པདྟེ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཆོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །སྤྱི་བདག་ཇི་ལྟར་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་སྤྱི་བ་སངས་རྒྱལ་ལ་

[illegible]

ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱིམ་བདག་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་
སོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱིམ་བདག་འདི་

ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཆོས་ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས་ཤིང་རིམ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ། ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ། ཆོས་འདོད་པ། ཆོས་ཀྱི་
ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་པ། ཆོས་ལ་གཞོལ་བ། ཆོས་ལ་འབབ་པ། ཆོས་ལ་བབ་པ། ཆོས་སྤང་བ། ཆོས་སྤྲོད་ཅིང་གནས་པ། ཆོས་ཀྱི་
གྲགས་པ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་གནས་པ། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ། ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ། ཆོས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མཚོན་ཆ་དང་
ལྡན་པ། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་བདག་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོད་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱལ་ནས་ལྟ་

{@259B} དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བཀོ་བཤའ་བྱའོ་སྟེ་ལྷ་དུ་བྲན་པར་བཏུ་འཐོབ་སྟེ།
ཁྱིམ་བདག་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་
པ་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་

སོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི་གལ་ཏེ་དགོས་པ་རྒྱུ་ཏུ་ཞུགས་
པ་འཇམ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་འཇམ། ཕྱིར་མི་འོང་བ་འཇམ། དག་བཅོམ་བ་འཇམ། སེ་སེའི་སྤྱོད་འཇམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་འཇམ། རང་སངས་
རྒྱལ་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་འཇམ་

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བདག་མཐོང་ན་དེ་དེ་ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས། ཞེས་དང་བཅས་ཤིང་ལྡང་བར་བརྩོན་པ། བཀའ་སློབ་དེ་ཞིང་འབྲུན་པར་འཛིན་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དགའ་པར་སོང་བ་དང་། ཡང་དགའ་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་བསྟེན་བཏུར་བྱས་པས་འདི་ལྟར་བདག་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོད་པར་

རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་བསྟན་ཏེ་སྟེ་ལྷ་དུ་བྲན་པར་བཏུ་འཐོབ་སྟེ། དེ་དེ་དག་ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས་ཤིང་ཞེས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཀྱི་དེ་དག་ལ་མི་དགའ་བར་ནི་མི་
བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་

མེས་དཔལ་ཁྱིམ་པ་དག་འདྲན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་ཁྱིམ་པ་ཚོས་བཞི་དང་ལྔ་ན་
སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེས་མི་འདོར་བ་དང་། དམ་བཅས་པ་མི་འཇིག་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་

དང་། ཐེག་པ་གཞན་ལ་མི་དམིགས་པ་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་ཁྱིམ་པ་ཚོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྔ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་
སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་ཁྱིམ་པ་ཚོས་བཞི་དང་ལྔ་ན་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། བཞི་
གང་ཞེ་ན། ཚོས་སྤྱི་བའི་གང་

ཟག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་བསྟེན་ཏེ་བསྟེན་བཟུང་བྱེད་ཅིང་བསྟེན་སྟངས་ཀྱི་བྱས་ནས་ཚོས་ཉན་པ་དང་། ཚོས་ཐོས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་
རྟོག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྟོན་ཅིང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཆད་པ་
དང་། ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་

{@260A} ༡༡། །བའི་རྩ་བ་དེ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་མེས་
དཔལ་ཁྱིམ་པ་ཚོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྔ་ན་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་ཁྱིམ་པ་
ཚོས་བཞི་དང་ལྔ་ན་དགོ་འདྲན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་

བ་ཡིན་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མེས་ལ་འ
ཚུད་པ་དང་། གང་ཟང་ཟིང་གིས་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཚོས་ཀྱིས་བསྟོབ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་ཕྱིར་མི་ཕྱོགས་པའི་དགོ་འ
དྲན་ལ་རྟོན་གྱི་ཉན་

ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདྲན་ལ་རྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ལ། དེའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་མོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
སྟེ། ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་ཁྱིམ་པ་ཚོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྔ་ན་དགོ་འདྲན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་
ཡང་བྱང་ཆུབ་

མེས་དཔལ་ཁྱིམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་གཟུགས་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་

སོང་བ་ཡིན་ནོ། ཚོས་ཐོས་ནས་ཚས་རྩེས་སུ་དྲན་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ནི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
དགོ་འདུན་མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩེས་སུ་

དྲན་པ་ནི་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་སངས་རྒྱས་
དང་འགྲོགས་པར་སློན་ཅིང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཚོས་ཡང་དགའ་པར་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་
སྤྱོད་པ་ནི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་དེ་སྤྲོ་ན་མེད་

པ་ཡང་དགའ་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་ནི་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ལས་རྒྱམས་བྱེད་ཅིང་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ལས་རྒྱམས་མི་བྱེད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་སྐྱེས་
བུ་དམ་པའི་ལས་ཡིན་

ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ལས་མ་ཡིན་པ་རྒྱམས་གང་ཞེ་ན། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཚོས་ཀྱིས་འོངསོ་དཔོན་ཚོ་ལ་གྱི་ཚོས་
མ་ཡིན་པས་མི་ཚོ་ལ་ལོ། །འབྲུག་པས་ཚོ་ལ་གྱི་མི་འབྲུག་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དགའ་པས་འཚོ་བ་ཡིན་གྱི་ལོག་པས་འཚོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚོས་
ཀྱིས་འོངས་

{@260B}དེ་ཐོབ་པ་དེ་དག་གིས་གཞན་ལ་འཚོ་བར་མི་བྱེད་དེ། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲིམ་པ་མང་ཞིང་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བ་མ་
ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་དང་། བྱ་དང་། ཆུང་མ་དང་། བུ་མོ་དང་། བུ་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་རྒྱམས་ཡང་དགའ་པར་
འོངསོ་དེ་དང་མཇུག་

བཤེས་དང་། སློན་པོ་དང་། ཉེ་དུ་དང་། སྒྲག་གི་གཉེན་མཚམས་རྒྱམས་ལ་བཀྱར་སྟེ་དང་། གང་དུ་ཡང་ཚོས་ལ་འཇུག་པས་གཏོང་བ་འཕེལ་
བར་བྱེད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྡེའི་ཁྱུར་ཁྱུར་བས་
ཁྱུར་སྤངས་

བཀྱར་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་འགྲུས་ཚུམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་མི་འདོར་བས་ཁྱུར་སྤངས་པ་བཀྱར་བའི་ཕྱིར་
བཅོམ་འགྲུས་ཚུམ་མོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱ་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་པ། བདག་བདེ་བ་ལ་མི་ཆགས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
བདེ་བ་ཐོབ་པ་

བྱེད་པ། རྟོན་པ་དང་། མ་རྟོན་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། མ་གྲགས་པ་དང་། བསྟོན་པ་དང་། སྦྱོང་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པས་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་འདེམ་བ་དང་། རྟོན་པ་དང་། འོང་སོ་ད་ལྷན་སྐྱེས་ཆོག་པས་མི་སྦྱོམས་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་།

བརྟོན་པ་འི་སྐྱུ་ལྷན་པ་མེད་པ་ལ་ཡི་མི་ཆད་པ་དང་། འི་ནུ་བརྟགས་ཏེ་ལས་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱང་བ་དང་། འོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡིད་མི་མོས་པ་དང་། མི་གནས་པ་འི་སྒོས་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དང་། འིང་བལ་གྱི་འདེམ་བཟུང་བའི་སེམས་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་

བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་དང་། གཞན་ལ་བྱས་པ་ལ་ལན་ཏུ་ཕན་འདོགས་པར་མི་རེ་བ་དང་། གཞོན་པ་བྱས་པ་ལ་ཤ་མི་ལྟོན་པ་དང་། བྱས་པ་གཞོབ་པ་དང་། བྱས་པ་ཆོར་བ་དང་། ལེགས་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། དབུལ་པོ་རྣམས་ལ་འོང་སོ་ད་

དག་པར་བགོད་པ་དང་། རྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ང་རྒྱལ་བཅག་པ་དང་། འཇིགས་པ་རྣམས་མི་འཇིགས་པར་དབུགས་འབྱིན་པ་དང་། ལྷ་རྟ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་རྟ་གྱི་བྱུག་རྒྱ་སེལ་བ་དང་། མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་ལ་བཟོད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་།

{@261A} ༣༡ །སྤྱོད་རྣམས་ལ་གྱུས་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་འདྲི་བ་དང་། ལྟ་བ་བྱང་བ་དང་། གཡོ་མེད་པར་དཔ་དང་། སྒྱུ་མེད་པ་དང་། བཅོས་མ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་། དགོ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་ཆོལ་བས་མི་དོམས་པ་དང་།

མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟམས་པ་རྣམས་ལ་ཡི་དམ་བརྟན་པ་དང་། འཕགས་པ་འི་སྐྱེ་བོ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་འི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཆེར་སྦྱིང་རྒྱུ་དེ་དང་། མཇེའ་བ་བརྟན་པ་དང་། མཇེའ་བ་དང་། མི་མཇེའ་བ་ལ་སེམས་སྦྱོམས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་མཁུན་མེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་འི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཐོས་པ་འི་དོན་རྒྱུ་སྟོམ་པ་

དང་། འདོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཕྱི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ལུས་ལ་མི་གཙང་བར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། སྲོག་ལ་ཟེལ་པའི་
ཐིགས་པ་ལྟར་འདྲ་ཤེས་

པ་དང་། ལོང་སོད་ལ་སྒྱུ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། བྱ་དང་རྒྱུང་མ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པ་
དང་། ཞིང་དང་ཁྲིམ་གྱི་ལས་གྱི་མཐའ་དང་གོས་རྒྱུ་མ་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ཐོངས་པའི་སྒྲུག་པར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
ཚོལ་བ་ལ་དགའ་བའི་རྩ་བ་

རྒྱུ་མ་པར་འཇིག་པར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲིམ་གྱི་གནས་ལ་གཤེད་མ་ལྟར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། མཛེར་བ་ཤེས་དང་། སྒོན་པོ་དང་། ཉེད་དང་།
སྒྲུག་གི་གཉེན་མཚམས་རྒྱུ་མ་པ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྒྲུངས་མར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ཉིན་དང་མཚན་དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྲུར་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་
ཡོངས་སུ་འཇལ་བར་འདྲ་ཤེས་

པ་དང་། སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལས་སྟིང་པོ་སྤང་བར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། སྟིང་པོ་མེད་པའི་སྲོག་ལས་སྟིང་པོ་སྤང་བར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། སྟིང་
པོ་མེད་པའི་ལོང་སོད་རྒྱུ་མ་པ་ལས་སྟིང་པོ་སྤང་བར་འདྲ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལས་སྟིང་པོ་སྤང་བར་འདྲ་ཤེས་པ་གང་
ཞེ་ན། གང་གཞན་གྱི་

བྱའོ་ཅོག་བྱ་བར་སྒྲོ་བ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུ་མ་པ་ལ་གྲུས་པར་སྒྲོ་བ་དང་། བྱུག་འཚལ་བ་དང་། ལྷང་བ་དང་། ཐལ་མེ་སྒྱུར་བ་དང་། འདྲུད་པའི་ལས་
བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལས་སྟིང་པོ་སྤང་བར་འདྲ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟིང་པོ་མེད་པའི་སྲོག་ལས་སྟིང་པོ་སྤང་བར་འ
དྲ་ཤེས་

{@261B} པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྒྲོན་བྱས་པའི་དགའ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུ་མ་པ་ལོངས་སུ་མི་ཉམས་ལ་གོང་དུ་ཡང་རྒྱུ་མ་པར་འཐེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འ
དི་ནི་སྟིང་པོ་མེད་པའི་སྲོག་ལས་སྟིང་པོ་སྤང་བར་འདྲ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལོང་སོད་རྒྱུ་མ་པ་ལས་སྟིང་པོ་སྤང་བར་འདྲ་
ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་མེད་

སྒྲུ་མ་སེམས་ཚར་གཙོད་ཅིང་གཏོར་བ་ཆེན་པོའི་སེམས་འཐེལ་བར་བྱེད་ཅིང་སྒྱིན་པ་ཡང་དགའ་བར་འགོད་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྟིང་པོ་མེད་པའི་
ལོང་སོད་རྒྱུ་མ་པ་ལས་སྟིང་པོ་སྤང་བར་འདྲ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁྲིམ་བདག་དེ་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱུ་མ་སེམས་དཔའ་ཁྲིམ་པ་གང་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་
བྱ་དམ་པའི་ལས་འདི་དག་

བྱེད་ཀྱི། སྤྱི་ལུ་བྱེད་ན་པའི་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པར་སྤྱི་བ་ཡིན། ཆོས་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རྩོན་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དམ་བཅས་པ་ཡང་མི་ཉམས་ཡོངས་སུ་མི་

ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ནི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྟ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་ནས་དེས་སྒྲིག་གཅོད་པ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དབྱུག་པ་དོར་བ་དང་། མཚོན་ཆ་དོར་བ་དང་། རོཾ་ཤེས་པ་དང་།

སྤྱི་རྗེ་དང་ལྟན་པ་དང་། སྒྲིག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཚོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་བྱམས་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་ཏེ། །དེས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། བདག་གི་ལོངས་སོ་དུ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་

ལོངས་སོ་དུ་ལ་མངོན་པར་དག་འབ་མེད་པ་དང་། ཆགས་སེམས་དང་བརྒྱབ་སེམས་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཁོར་ལ་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། ཐན་རྩ་དང་ལོ་མ་ཅམ་ཡང་མ་བྱིན་པར་མི་སྤང་བར་བྱ་ཏེ། །དེས་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། རང་གི་ཆུང་མས་ཆོག་པར་འཇོན་པ་དང་།

གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། མ་ཆགས་པའི་མིག་གིས་བཟླ་བ་དང་། ཡིད་བྱུང་བའི་ཡིད་དང་། འདོད་པ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་སྤྱི་ལུ་སྤྱི་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཏེ། །དེ་གང་གི་ཆོར་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ་ཡང་ཉོན་

{@262A} ༢༡། །ཁོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན་དེས་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་མི་སྤྲུག་པར་རྗེས་སུ་བཟླ་བ་དང་། སྤྲུག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་འདོད་པ་བསྟོན་པར་བྱ་ཏེ། །ཞེན་པས་ཟིན་བཞིན་དུ་ནི་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་ཏྲག་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཅོང་བར་འདུ་ཤེས་པས་

དེས་ཅི་ནས་བདག་གིས་ཡིད་ཀྱིས་དགུ་ལ་ཡང་འདོད་པ་ལོ་དཔར་མི་བྱ་ན། མཚོན་གཉིས་སྤྲད་པ་འཇ། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། བདག་གིས་དེ་ལྟར་མི་བྱའོ་སྟུམ་མོ། །དེས་བརྩུན་དུ་སྤྱི་བ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། བདེན་པར་སྤྱི་བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྱི་བ་དང་། ཇི་སྟངས་སྤྱི་བ་

པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མི་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་ཕྱན་སྤྲོད་ཆོག་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཞུས་བཞིན་དང་། དྲན་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་
དང་། ཐོས་པ་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་རྒྱུ་སྤྱད་པར་གྱུར་པ་དེས་ལུས་དང་སྐྱེལ་གྱི་ཡང་ཞུས་བཞིན་དུ་བརྟུན་སྤྱོད་པར་མི་བྱུང་། །དེས་འབྲུའི་
ཆར་དང་སྤྱོད་པ་

བའི་ཆར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེར་རོ་བཞེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཞེད་པ་དང་། འཇུག་པ་ཞེད་པ་དང་། ཆོག་མ་འཆལ་
པ་དང་། མི་འཕྱར་བ་དང་། མི་ཆོད་པ་དང་། མི་གཡེང་བ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ཞུས་བཞིན་དང་། དྲན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་བདོག་
པ་

ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སྤྱོད་པ་འཇུག་ཅིང་ཟས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཟས། སྐྱོམ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོམ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱའོ་སྐྱེལ་ན་
དེས་གཞན་དག་ལ་ཆར་ཡང་སྤྱོད་ཏེ། འདི་སྤྱོད་དུ་འདི་ནི་སྤྱོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། གང་ཅི་འདོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྤྱོད་པའི་དུས་
ལ་བབ་ཀྱིས་བདག་

གིས་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། གང་དང་གང་ལ་འདི་ལྟར་ཆར་ཡང་བྱིན་ནས་གང་འདི་འཇུག་པ་ཞེད་པའོ་དེ་ལ་དེ་དང་དེ་དག་དྲན་པ་དང་། ཞུས་
བཞིན་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་གོ་སྤྱོད་པའི་འདུ་ཞུས་བསྐྱེད་པར་བྱུང་། །དེ་ཅི་འདི་སྤྱོད་ཞེས། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་དག་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་གཞན་དག་ལ་ཆར་
བྱིན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་པར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་གཞི་
ལྷ་བཟུང་བའི་

{@262B} དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་བྲལ་ན་ཞེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱུང་། །དེས་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ལྷ་པོ་
དེ་དག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱུང་། །གང་དུ་ཡང་དེས་སྤྱོད་པ་མི་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་བྱུང་། །དེས་དག་རྩ་བའི་ཡང་མི་སྤྱོད་པར་བྱ་
ཞིང་དེས་དག་འཇམ་པོར་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོག་

མཉེན་པ་དང་། གསོང་པོར་སྤྱོད་པར་བྱུང་། །ཆོག་ཀྱལ་པ་ཡང་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ཞིང་། དུས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་སྤྱོད་པ་དང་།

ཚེས་སྤུངས་པ་དང་། རིགས་པ་སྤུངས་པ་དང་། འདུལ་བ་སྤུངས་པ་དང་། ལན་ལེགས་པར་འདེབས་པ་དང་། ཇི་སྐད་སྤུངས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པར་བྱའོ། །དེས་
བརྒྱབ་སེམས་སུ་

མི་བྱེད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསམ་པར་བྱའོ། །གཞོན་སེམས་སུ་མི་བྱེད་རྟག་ཏུ་བཟོན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་བཞོ་
བར་བྱའོ། །དེས་ཡང་དག་པར་བལྟ་བར་བྱེད་འོག་པ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བལྟ་བར་བྱའོ། །ལྟར་སངས་རྒྱུ་ལ་བསམ་པ་
རྩེས་སུ་སོང་ཞིང་ལྟ་གཞན་མི་

འཛིན་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་གྲོང་ངམ། གྲོང་ཁྱིམ་རམ། གྲོང་རྩལ་ལམ། རྫོང་ས་མ། རྫོང་ས་
ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ན་གནས་པ་དེར་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་བཟོན་པར་བྱ་སྟེ། གང་དག་མ་དད་པ་དེ་དག་ནི་དད་པ་ལ་གཟུང་
པར་བྱ། སེམས་ཅན་གང་

དག་མི་གྲུས་ཤིང་མར་མི་འཛིན་པ། མར་མི་འཛིན་པ། དག་སྦྱོང་དུ་མི་འཛིན་པ། བྱམ་ཟེར་མི་འཛིན་པ། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་རིམ་གྲོ་མི་བྱེད་
པ། ཚུལ་དང་མི་ལྟན་ཞིང་མཚམས་ལས་འདས་པ་དེ་དག་གྲྲ་མ་ལ་གྲུས་པ་དང་། ཚེསོད་པ་ལ་གཟུང་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་ཐོས་པ་
ཉུང་བ་དེ་དག་

མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཐེངས་སྤྱོད་རྣམས་ནི་གཏོང་བ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། གཞོན་སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་བཟོན་པ་དང་དེས་པ་ལ། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ནི་བཟོན་པ་འགྲུས་ཚུལ་པ་ལ། བཟོན་པས་པ་རྣམས་ནི་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ། འཆལ་
པའི་ཤེས་རབ་

ཅན་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་ལ་གཟུང་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་དབྱེད་པའི་རྣམས་ལ་ལོངས་སོང་ཡང་དག་པར་བཞོ་བར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ནད་པ་
རྣམས་ལ་སྤྲོད་བྱེད་པ་བྱའོ། །སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་བྱའོ། །སྦྱབས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱབས་དང་། དཔུང་གཉེན་མེད་པ་
རྣམས་ཀྱི་

{@263A} ༣༡ །དཔུང་གཉེན་བྱའོ། །དེས་རྫོངས་དང་རྫོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་རི་རྩྭ་འཕུན་པར་སེམས་ཅན་འགའ་
ཡང་འོག་པར་ལྟར་བར་མི་འགོ་བ་དེ་རྟེན་ཚོས་ཀྱིས་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་ལན་གཅིག་
ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་

ནས་ལན་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཇེས་སུ་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོན་ཏན་དག་ལ་བཀོད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གནས་པར་མ་
གྱུར་ན་ཁྱིམ་བདག་དེའི་ཆོ་བུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། དེས་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་
ཉིད་གྱི་གོ་ཆ་སྲ་བ་ཡང་

བགོ་ཁིང་ཚིག་འདི་སྒྲིབ་ཅེས་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་གསུལ་དག་འབད་མཁུ་ཚོད་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྤྲོན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མཛོན་པར་ཇོགས་པར་འཆང་མི་རྒྱུ་འོ་ཞེས་བཤེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་གིས་
ནི་དེ་དག་གི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོས་ཏེ།

སེམས་ཅན་དྲང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། གཡེ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། སྒྱུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་གི་གོ་ཆ་མ་བགོས་ཀྱིས། ཅི་ནས་བདག་གི་རྩོལ་བ་དོན་ཡོད་པར་འ
གྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱིས་

བདག་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་དག་འབད་དང་། དད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བོ། །དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱའོ་
སྟེ་མ་མོ། །ཁྱིམ་བདག་གལ་ཏེ་གྲོང་ངམ། གྲོང་ཁྱེར་རམ། གྲོང་རྒྱལ་ལམ། ལྗོངས་སམ། ལྗོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ན་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་དེས་ཕྱོགས་དེར་

མ་བསྐྱལ་ཏམ། གྲན་པར་མ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ངན་འགྲོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གྲོང་ངམ། གྲོང་ཁྱེར་རམ། གྲོང་རྒྱལ་ལམ། ལྗོངས་སམ། ལྗོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ན་

སྤྲན་པ་མཁས་པ་ཞིག་གནས་པ་དེས་ཐན་སེམས་ཅན་འག་འཁྱིག་གི་དུག་ཞི་བར་མ་རྟུས་ཏེ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ན་སྤྲན་པ་དེ་སྐྱེ་བོ་
མང་པོས་སྤྲད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་བཞིན་དུ་གྲོང་ངམ། གྲོང་ཁྱེར་རམ། གྲོང་རྒྱལ་ལམ། ལྗོངས་སམ། ལྗོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ན་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གནས་པ་

{@263B} དེས་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཐན་སེམས་ཅན་འག་འཁྱིག་ཅིམ་ལ་ཡང་མ་བསྐྱལ་ཏམ་གྲན་པར་མ་བྱས་ཏེ་ངན་འགྲོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་

སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་བས་ན་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཅི་ནས་གྲོང་ངམ། གྲོང་ཁྱིམ་

རམ། གྲོང་རྩལ་ལམ། ཁྱེད་ས་སམ། ཁྱེད་ས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ན་གནས་པ་དེས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་འོག་པར་ལྷུང་བར་འགོ་
བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་། འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པོ། འདི་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་མོ་སྟམ་པའི་གོ་ཆ་དེ་ལྟར་བཞོལ་བར་བྱུང་། །ཁྱིམ་བདག་
གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པས་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཉེས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱུང་། འདིས་འདི་ལྟར་སེ་སོར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་པ། འབྱུང་བསུན་འབྱེད་པ། དགོ་བའི་སྤོང་པོ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་
ཁྱིམ་ཞེས་བྱུང་། ཁྱིམ་

ན་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས། མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས། བྱིས་པ་སེ་སོར་
སྐྱེ་བོ་མ་དུ་ལ་བ་མ་སྐྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས། མི་དགོ་བོ་དཔ་རྣམས་ཀྱི་གནས། སྐྱེ་བོ་རན་པ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་
ཞེས་བྱུང་། ཁྱིམ་ན་

གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །འདི་ནི་སྤོན་གོམས་པར་བྱས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཞེས་བྱུང་། ཁྱིམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེར་གནས་ནས་བྱ་བའི་མི་རིགས་པ་བྱེད་པའོ།
འདིར་གནས་ནས་སྐྱེ་

དང་། དགོ་སྤྱོད་དང་། བཅའ་ཅེ་ལ་གྲུས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་ཞེས་བྱུང་། ཁྱིམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྤྲོད་པའི་འཁྲི་ཤིང་ལ་
མཛོན་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་ཞེས་བྱུང་། །

ཁྱིམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གསལ་དཔ་དང་། བཅིང་བ་དང་། བརྟུག་པ་དང་། བསྐྱེགས་པ་དང་། འཚོ་བ་དང་། མི་སྟན་པ་དང་། གཤེགས་པ་དང་། རན་དུ་
བརྗོད་པ་དང་། རན་དུ་བྱ་བའི་ཚོགས་གི་ལམ་རྣམས་འདུ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་ཞེས་བྱུང་། ཁྱིམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བྱས་པ་
མི་འཇུགས་པའོ། འདི་བའི་

{@264A} ༡༡། རྩ་བ་བྱས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་འཛིག་པའོ། མཁའ་སྤྱོད་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱུས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉམ་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱང་པའོ། །འདི་ལ་གནས་པ་ནི་རྟོག་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་གནས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བའོ། །ཞེ་སྤང་དང་། འཛིགས་པ་དང་།

གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཀླན་མི་སྤྱང་བའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤང་པོ་འདོར་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤང་པོ་མི་འཐོབ་པའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་སྤང་པོ་མི་སྦྱང་བ་སྟེ། དེའི་

ཕྱིར་སྤྱི་མཁའ་སྤྱོད་། སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་ནི་ཕ་དང་། མ་དང་། ལུ་དང་། རྒྱུ་མ་དང་། བུ་ཕོ་དང་། བུ་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། ཞོ་གས་འཚོ་བ་དང་། མཇའ་བ་ཤེས་དང་། སྤྱོད་པོ་དང་། ཉེ་དྲུ་དང་། སྒྲིག་གི་གཉེན་མཚམས་དང་། གཡོག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་འདི་ནི་རྩ་

མཚོ་ལ་ཚུ་བུ་རྟུ་དག་དག་པའོ། །སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་ནི་མི་ལ་ཤིང་ལྟར་ཚོགས་མི་ཤེས་པའོ། །སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་ནི་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་རྒྱུང་མར་རྟུ་ཐུག་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་ནི་འཛིག་པས་བྱེ་མའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟར་འཛིག་པའོ། །སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་ནི་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་དྲུག་དང་

འབྲེས་པ་ལྟར་འབྲེས་པའོ། །སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་ནི་མི་མཇའ་བ་བཞི་ན་དུ་འཐུན་པ་མ་ཡིན་པས་རྟག་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའོ། །སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཚོས་སྒྲིབ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའོ། །སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་ནི་ཕན་ཚུན་རྒྱུན་གྱིས་འབྲེས་པའོ། །སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་གཞོན་པར་སེམས་

པས་རྟག་དུ་མི་འཐུན་པའོ། །སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་ནི་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་། ཉེས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྦྱོར་བས་གཞོན་པ་མང་བའོ། །སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་མཐའ་བྱུག་པ་མེད་པས་རྟག་དུ་བརྩོན་པའོ། །སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསམགས་པ་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་

ཕྱིར་མི་རྟག་པའོ། །སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཀླན་དུ་ཚོལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའོ། །སྤྱི་མཁའ་གནས་པ་ནི་དགྲ་ལྟར་མི་

མཇེང་བས་རྟག་ཏུ་བག་ཚེ་བཤོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཟིན་པས་བག་མེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་རང་གི་དཔྱོད་པས་རྒྱུ་
པར་བསྐྱབས་ཏེ།

{@264B} རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་པས་གར་མཁན་གྱི་ཚོན་དང་འདྲའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་སྤྱིར་དུ་ཕན་ཚུན་འགྲེས་པས་མཐར་ཁྱད་ཅིང་འ
གྱུར་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་སྐྱོ་བུར་དུ་འདུས་པས་རྟག་ཏུ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་ལ་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་
ནི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་མཐར་ཁྱད་པར་འགྱུར་བས་མི་ལམ་དང་མཚུངས་སོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་སྤྱིར་དུ་འབྲལ་བས་ཟིལ་པའི་ཐིགས་པ་དང་མཚུངས་སོ།
།ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་རོ་བོ་བརྟུང་དུ་ཡོངས་སུ་འཇུག་པས་སྤྱིར་ཕྱི་ཐིགས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་གཟུགས་དང་། སྒྲི་དང་།
དྲི་དང་།

རོ་དང་། རེག་དང་། ཚོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟིར་བས་ཚོར་མཐི་བྱ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་མི་དགོ་བ་ལ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པས་
ཡོངས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཁ་ཁབ་ཅོམ་གྱི་སྒོག་ཆགས་དང་མཚུངས་སོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་འདྲིད་པས་སྒོག་རྒྱུ་པར་འ
ཇིག་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་

སེམས་སྟོག་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པས་རྟག་ཏུ་འཁྲུག་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཚོམ་རྒྱན་དང་། མེ་དང་། རྩ་དང་། བགོ་སྐྱལ་ལོ་དཔས་
རྒྱུ་པར་འཇོམས་པའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་མང་བས་རོ་བོ་བརྟུང་བའོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་

ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པས་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཉེས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་
གནས་པས་སྦྱིན་པ་དང་། ཏུལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། རེས་པ་མང་དུ་བྱའོ། །དེས་ཡང་འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། གང་བྱིན་པ་དེ་
ནི་བདག་གི་ཡིན་

ནོ། །ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པོ་ཅན་ནོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་སྟོང་པོ་མེད་པའོ། །གང་བྱིན་
པ་དེ་ནི་གཞན་དུ་བདེ་བའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་དུས་བྱུང་བ་ན་བདེ་བའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ཡང་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ།
།གང་ཁྱིམ་ན་

བཞག་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའོ། །གང་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའོ། །གང་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་བདག་གི་བམེད་པའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བདག་གི་བ་དང་བཅས་པའོ། །གང་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པར་ ་། །གང་

{@265A} ཨ། ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ལོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་འཛིགས་པ་མེད་པ་ལོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་
ནི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཉི་ཤེས་པ་ལོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་ཉི་ཤེས་
པ་ལོ། །

པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ཟད་མི་ཤེས་པའོ། །གང་གྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བདེ་པའོ། །གང་གྱིམ་ན་
བཞག་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་བསྐྱུང་དགོས་པས་སྤྱད་པ་བསྐྱུང་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་པའོ། །གང་གྱིམ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་
ཉོན་

མངས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ལོ། །གང་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལོངས་དེ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ལོ། །གང་སྤྲིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་ལོངས་དེ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བ་ལོ། །གང་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤྲོས་བྱ་དམ་པ་འི་ལས་སོ། །གང་སྤྲིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་སྤྲོས་བྱ་དམ་པ་འི་ལས་སོ། །གང་བྱེད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་མཉམས་ཅན་

གྱིས་བསྐྱུགས་པ་ལོ། །ལང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་ལོས་བསྐྱུགས་པའོ་སྟེ་ཁྱེ་དུ་བརྟག་པར་བྱུངོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔར་ཁྱིམ་པས་སྒྲིང་པོ་བྱང་བར་བྱུངོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཁྱིམ་པས་སྒྲིང་བ་མཐོང་ན་འདྲ་ཤེས་གསུམ་
བསྐྱེད་པར་

བྱསྟེ། གསུམ་གང་ཞི་ན། དགོ་བའི་བ་ཤེས་གཉིན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཚོར་མ་ནས་འོང་སོ་ད་ཚེན་པོར་འགྱུར་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཉི་ཤར་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་སྦྱོར་བ་མཐོང་ན་འདུ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་བ
ཞེུད་པར་བྱའོ།

ཁྱིམ་པདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་སྒྲོང་བ་མཐོང་ན་པདྨ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་གྱེ། གསུམ་གང་ཞིག་ཤེས་ལྡོ་

ཚར་གཅད་པའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟ་བའི་འདྲུ་ཤེས་ཏེ། བྱིམ་

བདག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པས་སྒྲོང་བ་མཐོང་ན་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པས་སྒྲོང་བ་མཐོང་ན་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་བཞིན་དུ་བྱ་བའི་འདྲུ་ཤེས་དང་།

{@265B} བདྲད་ཚར་གཅད་པའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་འདྲུ་ཤེས་ཏེ། བྱིམ་བདག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པས་སྒྲོང་བ་མཐོང་ན་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། བྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པས་སྒྲོང་བ་མཐོང་ན་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་

བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། སྒྲོང་བ་ལ་གཡོག་ཏུ་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོས་མི་གཏང་བར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་འབྱུང་བར་འདྲུ་ཤེས་པ་སྟེ། བྱིམ་བདག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པས་སྒྲོང་བ་མཐོང་ན་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་

པོ་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པས་སྒྲོང་བ་མཐོང་ན་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། གཏི་མུག་ལ་མི་འཇུག་པའི་འདྲུ་ཤེས་ཏེ། བྱིམ་

བདག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པས་སྒྲོང་བ་མཐོང་ན་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱིམ་བདག་འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པས་སྒྲོང་བ་མཐོང་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་སྒྲུབ་མོར་འགྱུར་རོ། །བྱིམ་བདག་ཇི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་བྱིམ་པས་སྒྲོང་བ་མཐོང་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་སྒྲུབ་མོར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་དེའི་དངོས་པོ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཤིང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་འདི་ནི་དེའི་འདོད་ཆགས་སྒྲུབ་པའོ། །གང་སྒྲོང་བ་དེ་དག་ལ་བྱམས་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་འདི་ནི་དེའི་ཞེ་སྤང་སྒྲུབ་པའོ། །གང་དངོས་པོ་

བྱིན་ནས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་པ་འདི་ནི་དེའི་གཏི་མུག་སྤྲུལ་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་ལྟར་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་སྤོང་བ་མཐོང་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེས་དང་། གཏི་མུག་སྤྲུལ་མེད་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཁྱིམ་པས་སྤོང་བ་མཐོང་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་བསྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་དེ། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཁྱིམ་པས་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྐྱུངས་མ་ཐག་ཏུ་དངོས་པོ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱིས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་བྱིན་པའ་
ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྒྲོམ་

{@266A} ལྟ། །པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཚུལ་
ཁྱིམ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་སྤོང་བ་དེ་དག་ལ་བྱུངས་པ་ཉི་ཤུ་སྐབས་སྐྱབས་སྟེ་མི་ཁྱོ་ཞིང་གཞོན་
སེམས་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་

ན་དེའི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱིན་ན་ཅི་ད་སྟུང་ཏུ་འདི་ལྟར་སེམས་གཡོ་བས་ཁྱུ་
པ་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་དེའི་བཟོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་སྤོང་བ་ལ་བྱིན་ཏེ་བྱིན་ནས་ཀྱང་
གདུང་བ་མེད་

ཅིང་འགྲོད་པ་མེད་པ་ཡིན། གང་ཏུ་ཡང་དག་འཁོར་རབ་ཏུ་མགྲུ་སྟེ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྦྱེད་ཅིང་གང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གནས་ནས་
གཏོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱིན་ནས་ཀྱང་གང་ཚོས་ཐམས་ཅད་
མི་དམིགས་ཤིང་

རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་མི་རེ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མཁས་པ་དེ་དག་ཚོས་གང་ལ་ཡང་མཛོན་པར་མ་ཞེན་པ་དེ་ལྟར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་སྤྱོད་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྡོམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འ
གྱུར་རོ། །ཁྱིམ་

བདག་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་སྤོང་བ་མཐོང་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་བསྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བམ་

པོ་གཉིས་པ། ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་པ་མེད་

པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེས་ལོངསོད་རྟེན་དམ། རྒྱུ་མ་རྟེན་དམ། འཁྱུ་རྟེན་དམ། ཞོར་རྟེན་དམ། འབྲུ་
རྟེན་ཀྱང་ཁོངས་པར་ཡང་མི་བྱ། དག་འབར་ཡང་མི་བྱ། ཐམས་ཅད་མ་འབྱུར་ཀྱང་དེས་ལུ་མ་པར་ཡང་མི་བྱ། ཡི་མུག་པར་ཡང་མི་བྱའི།
དེས་འདི་ལྟར་བརྟག་

པར་བྱ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྱུ་མ་བྱས་པ། རྣམ་པར་བསྐྱབས་པས་སེམས་ཉི་བར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཐ་མ་དང་།
བྱ་དང་། རྒྱུ་མ་དང་། འབྲུ་མ་དང་། འཁྱུ་མ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། ཞོ་གས་འཚོ་བ་དང་། མཇུག་བཤེས་དང་། སྒྲོན་པོ་དང་། ཉེ་དུ་དང་། ལྷག་
གི་གཉེན་

{@266B} མཚན་ཉིད་དག་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་བདག་གི་མ་ཡིན། བདག་ཀྱང་དེ་དག་གི་མ་ཡིན་
ལོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐ་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་བདག་གི་མགོན་ནམ། སྐྱབས་སམ། དཔུང་གཉེན་ནམ། གནས་སམ། གླིང་ངམ། བདག་
གམ། བདག་གི་བ་མ་ཡིན་ལོ། །གང་

བདག་གི་ཟིན་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། བདག་གི་མ་ཡིན་ན། གང་བདག་གི་ཐ་མ་ལ་སོགས་པ་
དེ་དག་བདག་དང་བདག་གིར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཡིན་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཀྱང་ལས་
བདག་གིར་

བྱ་བ་ཤི་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐྱེལ་ལོ་དཔ་ཡིན་ཏེ། ལས་དགེ་བཤམ། སྤྲིག་པཤམ། གང་དང་གང་བྱས་པ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བགོ་སྐྱེལ་ལོ་དཔར་འ
གྱུར་རོ། །དེ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སེམས་ཁྱོད་རོ། །དེ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལོ་དཔོ། །འདི་དག་ཀྱང་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ།

ལས་ཀྱི་བགོ་སྐྱེལ་ལོ་དཔ་ཡིན་ཏེ། ལས་དགེ་བཤམ། སྤྲིག་པཤམ། གང་དང་གང་བྱས་པ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་བགོ་སྐྱེལ་ལོ་དཔར་འགྱུར། དེ་
དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སེམས་ཁྱོད་བར་འགྱུར། དེ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སེམས་ཁྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་ཕྱིར་བདག་མི་
དགོ་

བའི་ལས་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་ཆ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བའི་བདག་གིར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོ་གཞན་ལ་བདེ་བའི་

བདག་གི་ཕ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་གི་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བདག་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དང་། རྩལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་
སྦྱོམ་པ་དང་།

བཟོད་པ་དང་། རེས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བག་ཡོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྤྱད་ཅིང་མངོན་པར་སྦྱོབ་པའི་དགེ་བ་དེ་ནི་བདག་
གི་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་བདག་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་དེར་འདི་དག་ཀྱང་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་སྟེ། དེ་སྟོག་གི་ཕྱིར་རམ། བྱ་དང་ཆུང་མའི་
ཕྱིར་ཡང་།

སྟོག་པའི་ལས་མངོན་པར་འདྲུ་མི་བྱེད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དེས་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་འདྲུ་ཤེས་
གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། མི་རྟག་པའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། མི་བརྟན་པའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། འགྱུར་བའི་འདྲུ་ཤེས་ཏེ། ཁྱིམ་
བདག་བྱང་ཆུབ་

{@267A} ༣༡ །སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ནི་དག་འཁོར་ཅི་བའི་གྲོགས་
ཡིན་གྱི། འདི་འཇིག་

རྟེན་པ་རོལ་གྱི་གྲོགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བའི་གྲོགས་ཡིན་གྱི། འདི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མྱོང་བའི་གྲོགས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བདེ་བའི་གྲོགས་ཡིན་གྱི། འདི་སྤྱད་པས་ཀྱི་གྲོགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པ་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་
པས་རང་།

གི་ཆུང་མ་ལ་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་འ
དྲུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། མི་གཙང་བར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། བྱིང་བར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། མི་འཕུན་པར་འདྲུ་ཤེས་
པ་ལོ། །

ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། དགྲར་འ
དྲུ་ཤེས་པ་དང་། ག་ཞེད་མར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། ཕྱིར་ཚོལ་བར་འདྲུ་ཤེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་

པས་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་འདྲ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འཇམ་མེར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱིན་མེར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ག
ཟུགས་མི་སྤྱུག་པར་འདྲ་ཤེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁྱིམ་པས་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་འདྲ་ཤེས་གསུམ་

བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། དགང་དགའ་བར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། གཏིང་དུ་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། བྱས་པ་མི་གཟོ་བར་འདྲ་ཤེས་པ་ལོ།
།ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁྱིམ་པས་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་འདྲ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། སེམས་

ཅན་དཔྱལ་བར་འགོ་བར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། དུད་འགོ་འི་སྐྱེ་གནས་སུ་འགོ་བར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ག་ཤིན་ཅེ་འི་འཇིག་རྟེན་དུ་འགོ་བར་འདྲ་
ཤེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁྱིམ་པས་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་འདྲ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་
ན།

{@267B} ལྷུང་དུ་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱིད་པར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འདྲ་ཤེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁྱིམ་པས་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་འདྲ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། བདག་གི་བཅ་ཡིན་པར་འདྲ་
ཤེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་

འཛིན་པ་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། བརྟན་མར་འདྲ་ཤེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁྱིམ་པས་རང་གི་ཚུང་མ་
ལ་འདྲ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པ་རོ་དཔའི་གནས་སུ་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། དག་གིས་ཉེས་པ་རོ་དཔའི་

གནས་སུ་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་རོ་དཔའི་གནས་སུ་འདྲ་ཤེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁྱིམ་པས་
རང་གི་ཚུང་མ་ལ་འདྲ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གནས་སུ་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། གཞོད་
སེམས་

ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གནས་སུ་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཛོལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གནས་སུ་འདྲ་ཤེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁྱིམ་པས་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་འདྲ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཁྱི་མོན་དུ་འདྲ་ཤེས་པ་དང་།
གསོད་པར་

འདྲ་ཤེས་པ་དང་། འཆིང་བར་འདྲ་ཤེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁྱིམ་པས་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་འདྲ་ཤེས་གསུམ་

བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བར་དུ་གཅོད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་གཅོད་པར་འདུ་ཤེས་པ་
དང་། ཤེས་

རབ་གྱི་བར་དུ་གཅོད་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་འདུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཁོག་ཅོར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྒྲིབ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་འདུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཡམས་གྱི་ནང་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་།
གནོད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ནད་འགོ་བར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་

{@268A} ལྟ། །འདུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འཐབ་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུར་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སེར་
བར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་འདུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
གསུམ་གང་

ཞེ་ན། ནང་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། འཆི་བར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་
པས་རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་འདུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། བདུད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདུད་ལ་རྟེན་པར་འདུ་ཤེས་པ་
དང་།

འཇིགས་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་འདུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་
སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་རྟ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྲེལ་གསལ་འདོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་

པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་འདུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
གསུམ་གང་ཞེ་ན། ང་མོ་ཆེན་མོར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་སྤྲེལ་ཆེན་མོར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བྱི་ལ་ཆེན་མོར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་
ཡང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་འདུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུལ་ནག་མོར་འདུ་ཤེས་པ་དང་།
རྒྱ་སྤྲེལ་བྱིས་པ་གསོད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། མདངས་འཕྲོག་མར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་པས་

རང་གི་ཚུང་མ་ལ་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞིན། མགོ་ན་མེད་པར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱབ་ས་མེད་པར་འདྲུ་ཤེས་པ་
དང་། གན་ས་མེད་པར་འདྲུ་ཤེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་

བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞིག་། གང་བར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། གྲི་བར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ཉ་བར་འདྲ་ཤེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་རྒྱུར་མ་ལ་འདྲ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞིག་། ཚོམ་རྒྱུ་དྲུ་ཤེས་པ་དང་།

{@268B}བཙོན་སྤངས་སྤུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤངས་མར་འདྲུ་ཤེས་པ་འོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞིག་ཆུ་བོར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། སྦྱོར་བར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་།

མདུད་པར་འདྲུ་ཤེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པས་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདམ་དུ་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། ཆགས་པར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། གློང་དུ་འདྲུ་ཤེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱསྟེ། གསུམ་གང་ཞིན། ཐག་པར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། ཁོང་གྱི་ལ་
དུ་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། རྟོང་དུ་འདྲུ་ཤེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་ག་ཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་འདྲུ་ཤེས་

གསུམ་བརྒྱུད་པར་བྱསྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། མེ་མ་མུར་དུ་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་མེ་འི་ཕྱོག་མ་ལྟ་བུར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། ཚུ་གི་ལྟ་བུར་འདྲུ་
ཤེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་ག་ཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ས་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་བརྒྱུད་པར་བྱསྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་
ན།

དོན་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ཚེར་མར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ཏུག་ཏུ་འདྲ་ཤེས་པ་ལོ། ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་
པས་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་འདྲ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞིག་ ལྷག་པར་རྩོམ་འདོགས་པར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཀུན་ཏུ་
གོས་

པར་བྱེད་པར་ནུ་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཆགས་པར་ནུ་ཤེས་པ་ལོ། །སྤྱི་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་པའ་རང་གི་

ཆུང་མ་ལ་འདྲ་ཤིང་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཤར་གཉེར་བར་འདྲ་ཤིང་པ་དང་། ཆད་པས་གཅོད་པར་འདྲ་ཤིང་པ་དང་།

མཚོན་ཆ་འཛིན་པར་འདྲ་ཤིང་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་འདྲ་ཤིང་གསུམ་བསྐྱེད་
པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འགྱེད་པར་འདྲ་ཤིང་པ་དང་། རྩོད་པར་འདྲ་ཤིང་པ་དང་། མཚོང་འདྲུ་བར་འདྲ་ཤིང་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་

{@269A} ༢༡ །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་འདྲ་ཤིང་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན།
མི་སྤྱུག་པ་དང་ཐུད་པར་འདྲ་ཤིང་པ་དང་། སྤྱུག་པ་དང་བྲལ་བར་འདྲ་ཤིང་པ་དང་། ཉམ་ང་བར་འདྲ་ཤིང་པ་ལོ། །མདོར་ན་ཐབ་མེའི་དྲི་
མར་འདྲ་ཤིང་པ་

དང་། ཐབ་མེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དྲ་ཤིང་པ་དང་། གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པར་འདྲ་ཤིང་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་
བར་འདྲ་ཤིང་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པས་འདི་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཤིང་པ་ལྟེན་པས་
རང་

གི་ཆུང་མ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་བྲལ་ལ་སྤྱུག་པར་སྤྱུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་
བྱ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གལ་ཏེ་དེས་བྲལ་ལ་སྤྱུག་པར་སྤྱུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ན་དེ་སོ་བ་གསུམ་གྱིས་
རང་གི་

སེམས་ལོ་བར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ནི་སེམས་སྟོམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིན་གྱི། སེམས་མི་སྟོམས་པའི་མ་ཡིན་ནོ།
།བྱང་ཆུབ་ནི་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིན་གྱི། ལོག་པའི་སྦྱོར་བའི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ད་
པའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིན་གྱི། ཐ་དད་དྲོད་པའི་ནི་མ་ཡིན་པ་སྟོེ་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་རང་གི་སེམས་ལོ་སྟོམས་བྲལ་ལ་མི་སྤྱུག་པའི་འ
དྲ་ཤིང་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལོ། །འདི་ནི་མི་སྤྱུག་པ་སྟེ། བདག་གི་སྟོང་དུ་སྤྱུག་པ་མ་ཡིན་ན། གང་བདག་གིས་དེའི་དོན་དུ་བྱ་དེ་ལ་ནི་སྤྱུག་

པར་སྤྱུག་པ་སྐྱེད་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།
།བདག་གིས་དེའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་ཡང་གཞོད་པར་བྱས། རྟོག་ལ་ཡང་བག་མེད་དེ་གཞོད་པར་གྱུར་པས་འདི་ནི་བདག་ལ་གཞོད་པ་

བྱེད་པ་ལོ།

བདག་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དང་མི་འཕུན་པའི་ལམ་ལོ་ད་པས་འདི་ནི་བདག་ལ་ཕྱིར་ཚོ་ལ་བའོ་སྙམ་དུ་འདྲུ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེས་བུ་དེ་རྒྱར་བྱས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བུར་བུ་དེ་ལ་སྤྱུག་པར་སེམས་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱེད་

{@269B} པ་དང་། བདག་པངས་པར་སེམས་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་དེས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེས་ཡང་འདི་ལྟར་འདི་ཡང་གྲུད་ནས་འོངས་ལ་བདག་ཀྱང་གྲུད་ནས་འོངས་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡོན་བདག་གི་བུར་གྱུར་ལ་བདག་ཀྱང་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་བུར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལ་ནི་བདག་གི་འཇམ། གཞན་གྱི་འཇམ། སུའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ཚུ་ལ་བཞིན་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཕུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོ་བ་ལྔ་རྣམས་སུ་མཇེའ་བ་ལས་ཀྱང་མི་མཇེའ་བར་འགྱུར་བས་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་སུ་དང་ཡང་མཇེའ་བ་འཇམ་

མི་མཇེའ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཇེའ་བ་བཟུང་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་མི་འདོད་པར་འགྱུར། མཇེའ་བ་བཟུང་ན་ནི་ཅ་ཅང་བྱེད་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བའི་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་མི་

རྣམས་ལ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཉམ་པ་རོ་ད་པ་ནི་མི་མཉམ་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར། མཉམ་པ་རོ་ད་པ་ནི་མཉམ་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་བདག་གིས་ནི་མི་མཉམ་པ་རོ་ད་པ་མི་བྱའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་རོ་ད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་

བདག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་པས་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་བདག་གི་སྙམ་དུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་མི་བྱ། ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །ཀལ་ལོ་དང་སྲེད་པའི་བག་ལ་ཉལ་མི་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་པའི་དུང་དུ་སྒྲོངས་མོ་པ་འོངས་ལ་དངོས་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་

ལས་གཤམ་ཏེ་དེས་དངོས་པོ་མ་བཏང་ན་དེས་འདི་ལྟར་དངོས་པོ་འདི་བཏང་ཡང་རུང་། མ་བཏང་ཡང་རུང་སྟེ། བདག་ནི་དངོས་པོ་འདི་དང་
གཤོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་བར་ཡང་འགྱུར། མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཆི་བར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་དངོས་པོ་འདིས་ཀྱང་བདག་འདོར། བདག་གིས་ཀྱང་
དངོས་པོ་འདི་

འདོར་གྱི། དངོས་པོ་འདི་བཏང་ལ་ཡིད་དགའ་བ་དང་། སྡིང་པོ་སྤངས་ཏེ་འཆི་བའི་དུས་བྱའོ། །འདི་ཡོངས་སུ་བཏང་ན་བདག་འཆི་བའི་དུས་
ཀྱི་ཆོ་སེམས་ཀྱི་ནུས་ཅིན་ཏེ་གནས་པར་མི་འགྱུར། འདིས་ནི་བདག་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་དགའ་བ་དང་། མཚོགས་ཏེ་དགའ་བ་དང་རངས་པ་
དང་། འགྲོད་

{@270A} ༣༡། །པམེད་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་སྟེ་སེམས་ངེས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་བསམས་ཀྱང་དངོས་པོ་དེ་གཏོང་
མ་རྟུལ་ན། དེས་སྤོང་བ་ལ་ཀྱན་གོ་བར་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་གོ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ནི་དད་དུ་མཐུ་ཚུང་ཞིང་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་མ་སྤོན་ཏེ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལས་དང་པོ་

པ་དང་། བདག་ནི་མི་གཏོང་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
དང་། བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་ལགས་ཀྱིས། སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་བཟོད་པར་མཛད་ཅིང་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་མི་མཛད་དུ་གསོལ། །ཇི་
ལྟར་སྤྱོད་དང་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བོ། །དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩུ་མ་མོ་
ཞེས་བྱིས་བདག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པས་སྤོང་བ་ལ་ཀྱན་གོ་བར་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་གོ་བར་བྱའོ། །བྱིས་བདག་གཞན་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་

པ་བྱིས་ན་གནས་པས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་པ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་དེ་སྟོན་པ་འདས་པའི་གསུང་རབ་ཡོད་ལ་
སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཡང་མེད། ཚོས་སྟོན་པ་ཡང་མེད། འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་དང་ཕྱད་པ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ན། དེས་ཕྱོགས་བཅུའི་
སངས་རྒྱས་

ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། གང་དེ་དག་གི་སྟོན་གྱིད་པ་དང་མཚུངས་པའོ་དཔ་དང་། དགོ་བོད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་
ལྟན་སུ་མཚོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་དེས་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱ། རྗེས་སུ་

ཡི་རང་བར་བྱའོ། །དེས་ཡང་འདི་ལྟར་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་ལུས་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་
དག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། གཙང་བ་དང་། བསམ་པ་དག་པ་དང་། བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། གོས་གཙང་
མ་དང་། རོཾ་ཞེས་ཞིང་།

སྤྱོད་ཡོད་པས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་དང་། མཛོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
རབ་ཏུ་དག་པ་དང་། དེས་པ་དང་། འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དང་། ལེགས་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བཀའ་སློ་
བདེ་བ་དང་།

{@270B} ང་རྒྱལ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྟེན་པ་ཡང་དག་པར་ཆད་པས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བཞགས་པ་དང་། ཕྱིན་
ཆད་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། མཚན་བསགས་པ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་།

ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་སུ་ཆོ་ཡོངས་སུ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཁ་ཏོན་དུ་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་
གནས་པས་ཡན་ལག་བརྒྱད་།

དང་ལྷན་པའི་བསྟེན་པར་གནས་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེས་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་ལྷན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ། དགེ་བའི་ཆོས་
དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་པར་བྱ། བསྟེན་པར་བྱ། བསྟེན་བཀྱར་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་བསྟེན་ཅིང་བསྟེན་ཏེ། བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་ཅིང་། དཔའ་
ཁྱུལ་པ་མེད་།

པར་རང་གི་ཉེས་པ་མཐོང་བར་བྱའོ། །དེས་དགེ་སྦྱོང་གི་དཔའ་ལས་ཉམས་པའི་དགེ་སྦྱོང་མཐོང་ན་ཡང་མི་གྲུས་པའི་བཀའ་ཅད་ཟད་ཀྱང་མི་བྱ་
སྟེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་སྟོག་པ་མེད་པ། ཉོན་མོངས་པའི་
རྟོག་པ་ཐམས་།

ཅད་དང་བྲལ་བ་དེའི་རྩར་སྤྲིག་ནི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཞེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་

པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་སྤོང་གི་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་ནོ་སྟེ་
དུ་སེམས་བསྐྱེད་

པར་བྱའོ། །དེས་དེ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གྱུས་པ་བསྐྱེད་ནས་དགོས་པ་ལྟོང་ཆེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སྤྲིག་པ་འོ་དཔ་འདི་ནི་མ་ལེགས་སོ།
།ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འོ་དཔ་འདི་ནི་མ་ལེགས་སོ། །འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཆོག་ས་
པའི་སངས་

རྒྱས་དུལ་བ། ཞི་བ། སྤྲུལ་བ། ཅང་ཤེས་པ་དེའི་བྱང་སྤོང་གི་རྒྱལ་མཚན་བཤོས་ཀྱང་འདི་ནི་མ་བྱུང་། མ་ཞི། མ་སྤྲུལ། མ་དུལ་བ་སྟེ། ཅང་ཤེས་
པ་མ་ཡིན་པ་འོ་དཔོན་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་མ་བསྐྱབས་པ་ལ་མ་བརྟུས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས་ན་འདིས་ཉེས་པ་མ་ཡིན། ཉོན་

{@271A} ལྟ། །མོངས་པ་གང་གིས་མི་དགོ་བ་འདི་དག་སྟོན་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉེས་པའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བ་
སྟན་པ་ནི་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་གང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཚུལ་བཞིན་སེ་སོར་རྟོག་ན་དང་པོའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྤྱོད་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཆོག་ས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཡོད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་གསལ་ལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་ལ་ཆོད་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་གིས་
གང་ཟག་ལ་ཆོད་བཟུང་ན་

ཉམས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་མཁྱེན་པ། བདག་ནི་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ཉམས་པེས་དགོ་
སྤོང་དེ་ལ་གཞོད་སེམས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། ཁོང་སྤོང་མེད་པ་དང་། སྤོང་མེད་པ་ཡང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཁྱིམ་པ་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ཅང་ཤེས་ཀྱི་སེམས་དང་། ལས་སུ་རུང་བའི་སེམས་དང་། གྱུས་པ་དང་བཅས་པ་
དང་། ཞེས་དང་བཅས་པ་དང་། དད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རི་མོ་དང་བཅས་པས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོར་འདུག་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་
ཡན་ལག་ལྡན་ཕྱག་

བྱས་ལ། དེ་ནས་གདོད་བདག་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་འགོ་བར་བྱའོ། །དེས་ཡང་འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
གནས་པའི་གནས་སོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་།
བཏང་སྟོམས་ལ་

གནས་པའི་གནས་སོ། །འདི་ནི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཏེ། གནས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སོ། །འདི་ནི་
ཡང་དག་པར་སོང་བ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སོ། །བདག་ཀྱང་རྟུལ་གྱི་གནས། བྱིས་ཀྱི་གནས་ནས་མངོན་པར་
བྱུང་སྟེ། ཅེས་

ཞིག་ན་འདི་ལྟ་བུ་དཔར་འགྱུར། བདག་ཀྱང་ཞིག་ན་གང་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་དང་། གསེ་སྦྱང་གི་ལས་དང་། དགག་དབྱེའི་ལས་དང་། འ
དུད་པའི་ལས་དེ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་སྟེ། ལྷན་ནས་དེས་འདི་ལྟར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སེམས་ལ་དགའ་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་
ན་གནས་

{@271B} ཏེ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བྱིས་ཀྱི་གནས་ནས་མངོན་པར་བྱུང་ནས་དགོན་པ་ལ་སེམས། དགོན་པ་ལ་གཞི་ལ། དགོན་པར་སོང་ནས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་

རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །རྫོགས་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་སོ། །བྱིས་ན་གནས་པ་ནི་ཀུན་དུ་གནོད་པ་སྟེ་རྟག་འབབ་པའོ། །རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པའོ། །བྱིས་ན་གནས་པ་ནི་ཉེས་པའི་སྦྱོན་ཆགས་པ་མང་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
ནི་ཡོན་ཏན་ཕུན་

སུ་མཚོགས་པ་མང་བའོ། །བྱིས་ན་གནས་པ་ནི་ཉམ་ང་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་བག་ཡངས་པའོ། །བྱིས་ན་གནས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ངྷི་
མ་ཅན་ནོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །བྱིས་ན་གནས་པ་ནི་ཉེས་པ་རོ་དཔའི་གཞིའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་
ལེགས་པར་

ོད་པའི་གཞིའོ། །བྱིས་ན་གནས་པ་ནི་རྟུལ་གྱི་ནང་ན་གནས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་རྟུལ་གྱི་ནང་ན་མི་གནས་པའོ། །བྱིས་ན་གནས་པ་ནི་འདོད་
པའི་འདམ་དུ་བྱིང་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འབྱིན་པའོ། །བྱིས་ན་གནས་པ་ནི་ཕྱིས་བའི་སྐྱེ་བོའི་ཧྥོ་ཞུགས་པའོ། །རབ་ཏུ་

བྱང་བཞི་སྒྲེ་

པོ་མཁས་པ་འི་ལྷགས་པ་འོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་འཆོ་བ་སྤྱང་བར་དགའ་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་འཆོ་བ་སྤྱང་བར་སྤྲོ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་
ནི་འགྲན་ཆེ་མང་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་འགྲན་ཆེ་མང་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཡོངས་པ་མང་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཡོངས་པ་མང་བའོ།
།ཁྱིམ་

ན་གནས་པ་ནི་མྱ་ངན་གྱི་གནས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དགའ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ངན་སོང་གི་ཐེམ་སྐྱས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མངོན་
པར་མཐོ་བའི་ཐེམ་སྐྱས་སོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་བཅིངས་པ་འོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཐར་པ་འོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་འོ།
།རབ་ཏུ་

བྱུང་བ་ནི་འཇིགས་པ་མང་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆད་པ་དང་བཅས་པ་རོ་དཔའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཆད་པ་མང་བའོ་དཔའོ། །ཁྱིམ་ན་
གནས་པ་ནི་མཆོཾ་ཆོད་པ་དང་བཅས་པ་འོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མཆོཾ་ཆོཾ་ཆོཾ་དཔའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་དང་བཅས་པ་འོ། །

{@272A} ལྟ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་མང་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཀུན་དུ་ཆོཾ་བས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
ནི་ཀུན་དུ་ཆོཾ་བ་མང་བས་བདེ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆོད་པ་འོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་འཇུངས་པ་འོ། །
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་

ནི་མ་འཇུངས་པ་འོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཞན་པ་འོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མི་ཞན་པ་འོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་མ་རབས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཡ་
རབས་སོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཀུན་དུ་འབར་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་འབར་བ་ཞི་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཏོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ནི་གཉི་གའི་དོན་

ཏོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་དོན་ཆུང་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དོན་ཆེ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་གཟི་ཆུང་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་གཟི་ཆེ་བའོ།
།ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མངོན་བར་བྱུང་བས་བདེ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆོར་
མ་སྒྲིད་པ་འོ། །

རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཆོར་མ་བསལ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཆུང་དུ་དང་ལུན་པ་འོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཆེན་པོ་དང་ལུན་པ་འོ། །ཁྱིམ་ན་

གནས་པ་ནི་འདུལ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་འདུལ་བ་བྱེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་འགྱོད་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མི་འགྱོད་པའོ། །

ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་མཆི་མ་དང་རྒྱལོ་དང་ཁག་གི་རྒྱ་མཚོ་འཕེལ་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མཆི་མ་དང་རྒྱལོ་དང་ཁག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཧྲོ་སྐྱེམས་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉམ་ཐོས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་།

ཉམ་ཐོས་ཀྱིས་བསྐྱུགས་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆོག་མི་ཞེས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཆོག་ཞེས་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་བདུད་དགའ་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་བདུད་ཐུང་བ་བྱེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་རྟོག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཐམས་པའོ། །

ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཀུན་རྒྱུ་མི་སྤུལ་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཀུན་རྒྱུ་སྤུལ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་བླ་མ་གྱི་ལས་བྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་རྗེ་བོ་བྱེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་འཁོར་བའི་མཐར་འགྱུར་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཐུང་བ་ལས་

{@272B} འདས་པའི་མཐར་འགྱུར་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་གཡང་ས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་གཡང་ས་ལས་འདས་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ལྷན་ཞག་གོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་སྒྲིབ་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་དབང་མི་བྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དབང་པོ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །

ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་དེགས་པ་སྐྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དེགས་པ་འདུལ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དམ་པ་སྐྱེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་རན་སོང་སྐྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་བདེ་འགོ་སྐྱེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་བཟང་བར་མི་

འོས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་བཟང་བར་འདོད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཚུམ་པ་ཆེན་པོའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཚུམ་པ་ཆུང་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཆུང་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་གྲུ་གྲུ་ཅན་གོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་བྱ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་

པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་མང་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཕྲན་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཟུག་རྩུ་དང་བཅས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཟུག་རྩུ་ཕྱུང་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ན་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ནད་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆོས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའོ། །

རབ་ཏུ་བྱུང་

བ་ནི་ཆོས་དར་བར་བྱེད་པ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་བག་མེད་པར་བྱེད་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་བག་ཡོད་པར་བྱེད་པ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་
ནི་འཆལ་པ་འི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལོ།
།རབ་ཏུ་

བྱུང་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོལ་བྱེད་པ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་སྤྱི་བར་སེ་སར་ཉེ་བར་གནས་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མི་སྤྱི་བར་སེ་སར་ཉེ་བར་
གནས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་བྱེད་པ་མང་བ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་བྱེད་པ་ཉུང་བ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་དུག་དང་བཅས་པ་འི་བྟུང་བ་ལྟ་
བུ་ལོ། །

རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་བདུད་རྩི་དང་བཅས་པ་འི་བྟུང་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་གཞོད་པ་ཅན་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་གཞོད་པ་མེད་པ་ལོ།
།ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་འབྲེས་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མ་འབྲེས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཀིམ་པ་ཀའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་
བདུད་རྩི་འི་

{@273A} ༣༡ །འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་མི་སྤྱི་གཤམ་དང་ཕྱད་པར་བྱེད་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མི་སྤྱི་གཤམ་དང་འབྲལ་བར་
བྱེད་པ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་སྤྱི་གཤམ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་སྤྱི་གཤམ་དང་ཕྱད་པར་བྱེད་པ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་
གཏི་

ལྷག་གིས་ལྷུ་བ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་བ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་རྣམས་པར་འཇིག་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་སྦྱོར་བ་
རྣམས་པར་འཇིག་པ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་བསམ་པ་རྣམས་པར་འཇིག་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་བསམ་པ་རྣམས་པར་སྦྱོང་བ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་

ནི་ལྷག་པ་འི་བསམ་པ་རྣམས་པར་འཇིག་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འི་ནི་ལྷག་པ་འི་བསམ་པ་རྣམས་པར་སྦྱོང་བ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་དཔུང་གཉེན་
མེད་པར་བྱེད་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དཔུང་གཉེན་བྱེད་པ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་མགོན་མེད་པར་བྱེད་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མགོན་བྱེད་
པ་ལོ། །ཁྱིམ་

ན་གནས་པ་ནི་གནས་མེད་པར་བྱེད་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་གནས་བྱེད་པ་ལོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་སྐྱབས་མེད་པར་བྱེད་པ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་

ནི་སྐྱབས་བྱེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་གཞོན་སེམས་མང་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་བྱམས་པ་མང་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཁྲུ་ཁྲུ་པའོ།
།རབ་ཏུ་བྱུང་།

བཞི་ཁྲུ་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཐུག་པ་མེད་པར་དཔེ་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དཔ་ཐམས་ཅད་མཐར་འབྱིན་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་
ནི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་གདུང་བར་འགྱུར་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་
གདུང་བར་།

མི་འགྱུར་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཟང་ཟང་
དང་བཅས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཟང་ཟང་མེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་མཛོན་བའི་ར་རྒྱལ་དང་བཅས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མཛོན་བའི་
ར་རྒྱལ་།

མེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཁོར་སྒྲིང་པོར་བྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཡོན་ཏན་སྒྲིང་པོར་བྱེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཡམས་ཀྱི་ནང་
པོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཡམས་ཀྱི་ནང་ནི་བར་བྱེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་འབྲི་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་འཕེལ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་
རྟེན་པར་།

{@273B}སྤྲ་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་བྱ་སྤྲ་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་
བྱ་དཀའ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་རྒྱུན་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་འགྲོ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་རྒྱ་བོའོ།
།རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་གཟིངས་།

སོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བོའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཟམ་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཚུལ་ཤྱོད་ལ་གྲིད་གས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ནི་སྤོང་ལ་གྲིད་གས་སོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་སྒྲགས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མ་སྒྲགས་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཤར་གཉེར་བའོ། །རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་།

ནི་ཤར་གཉེར་བའི་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ནུ་རྒྱར་བཞིན་བྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཞིན་བྱེད་
པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཉམ་ཐག་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཉམ་ཐག་པ་མེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཐུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའོ། །རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་ནི་།

བདེ་བ་འབྱུང་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་སྒྲིབ་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཟབ་མའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་གྲོགས་མེད་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་
གྲོགས་དགོན་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆུང་མ་དང་འགྲོགས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མོས་པ་དང་འགྲོགས་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་རྒྱ་
དང་འདྲ་

བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་རྒྱ་དཔལ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་གཅེས་སུ་ཅུ་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་འ
དོགས་པ་གཅེས་སུ་ཅུ་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཟང་ཟེང་གི་སྒྲིབ་པ་ཆེད་ཆེར་འཛིན་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེད་ཆེར་འཛིན་
པའོ། །ཁྱིམ་ན་

གནས་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
གཞིའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་ཡང་དག་པར་འཛོམས་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ནི་སྤང་

པོ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་འདོར་བའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཐིབས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཐིབས་པོ་ལས་ཐར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱིམ་བདག་དེ་ལྟར་
བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་གཞོལ་བར་བྱའོ། །དེས་ཡང་འདི་ལྟར་གཤམ་ཏེ་བདག་གིས་ཉི་མ་དུ་མར་གང་གྲུའི་གྲུང་
གི་བྱེམ་སྟེད་

{@274A} ༣༡ །ཀྱི་མཚོད་སྒྲིབ་བྱས་ཏེ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ཏེ་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱིམ་བདག་མ་དད་
པ་དང་། བྱས་པ་མི་བཟོ་

བ་དང་། ཆོས་རྒྱུན་དང་། གདོལ་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བས་པ་དང་། རྒྱོན་པོ་ཡང་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། ཟང་ཟེང་གི་སྒྲིབ་པ་ནི་དམན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་འདི་ལྟར་བདག་གིས་སྒྲིབ་པའི་སྟངས་པོས་ཆོག་པར་མི་བྱའི་བདག་གིས་ནི་ཚུལ་
ཁྱིམས་

དང་། ཐོས་པ་དང་། ཆོངས་པ་རོད་པ་ཡང་སྟེང་པོར་བྱའོ་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོངས་ན་དེ་བཞིན་

གཞུགས་པའི་མཚན་མ་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས་འདྲེ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། བདག་ཀྱང་འདི་འ
དྲ་བར་

མཚན་པའི་འོས་སུ་འགྱུར་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་བརྟེ་བའི་སྤྱིར་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། བདག་ཀྱང་ཇི་
ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་
གཞུགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟུ་

ངན་ལས་འདས་པས་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་ཅིང་དེ་ལྟར་ནན་ཏན་བྱའོ་སྟེ་མ་པའོ། །དེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
ལྷགས་ན་དེས་དགོས་པ་མང་དུ་བོས་བཞི་གང་། དགོས་པ་ཚོས་བཞི་དེ་ཞེ་གང་། དགོས་པ་འདྲུལ་བ་འཛིན་པ་ཞི་གང་། དགོས་པ་མཁོ་འཛིན་
པ་ཞི་གང་། དགོས་པ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོང་འཛིན་པ་ཞི་གང་། དགོས་པ་དགོན་པ་ཞི་གང་། བསོད་སྟོམས་པ་ཞི་གང་། ཕྱག་དར་ཁོད་པ་དང་། འདོད་པ་
ཆུང་བ་དང་། ཚོག་ཤེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཞི་གང་། དགོས་པ་རྣམས་འབྱོར་དཔ་ཞི་གང་། དགོས་པ་བསམ་གཏན་པ་ཞི་གང་། དགོས་པ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ཐེག་པ་ཞི་གང་། དགོས་པ་ལག་གི་བྱ་ཞི་གང་། དགོས་པ་ཞལ་ཏེ་བྱེད་པ་ཞི་གང་། དགོས་པ་དཔོན་སྒྲ་བྱེད་པ་ཞི་གང་ཡིན་ཞེས་དགོ་
སྟོང་གི་དགོ་འདུན་གྱི་དཔ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམས་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེས་དེ་དག་གོ་དཔ་ལ་རྣམས་པར་བརྟགས་ནས་ཐམས་ཅད་དང་འབྲུན་
པར་འཇུག་པའི་

{@274B} སྤྱིར་ཅི་རིགས་པར་འབྲུན་པར་གནས་པར་བྱའོ། །དེས་གཞན་གྱི་མདུན་དྲོད་པ་གཞན་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅི་རི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞི་གོང་གི་གསང་ངོ། །གོང་དུ་ཞི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གསང་ངོ། །ངག་གི་ལས་ཤིན་དུ་བསྐྱམས་པ་དེས་གོང་དུ་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་གསང་དང་།

གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གོང་གི་གསང་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །དགོས་པ་གང་ཚོས་གོས་མཚང་བ་འཇམ། ལྷུང་བཟེད་མཚང་བ་འཇམ། ན་བའི་གསོས་
སྟོན་དང་ཡོ་བྱང་མཚང་བ་དེ་ལ་དེས་ཇི་ལྟར་གཞན་དག་གཞུགས་པ་འཇམ། ཁོ་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་རི་སྤྱིར་ཞེ་
ན། ལྷ་དང་

མི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྤྱི་བཞུགས་པ་དང་མེད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དེ་བཅས་ནི་སྤྱི་བཞུགས་ལ་ཞི་རབ་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་བཞུགས་ལ་མེད་ཉེས་པ་སྤྱི་བཞུགས་ལ་མེད་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཅས་ནི་མང་དུ་བྱོས་པ་
ལ་བསྐྱེད་ཏེ་བྱོས་པ་

ཡོངས་སུ་བཅའ་བལ་བཅུན་པར་བྱའོ། ཚེས་བརྗེད་པ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་རྒྱུ་པར་ངེས་པའི་གཏམ་ལ་བཅུན་པར་བྱའོ། །འདྲུལ་བ་འཛིན་པ་ལ་བ
སྐྱེད་ཏེ་ཉེས་པ་འདྲུལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་འདྲུལ་བལ་བཅུན་པར་བྱའོ། །མ་མོ་འཛིན་པ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་ལྷུས་དང་དག་དང་ཡིད་སྤྲོམ་པ་ལ་
བཅུན་པར་བྱའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་བཞུགས་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་བཅུན་པར་བྱའོ། །དགོན་པ་ལ་བ
སྐྱེད་ཏེ་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་བཅུན་པར་བྱའོ། །བསོད་སྤྲོམས་པ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་རྟེན་པ་དང་། མ་རྟེན་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། མ་གྲགས་པ་དང་། བ
སྤྱོད་པ་

དང་། སྤྱད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱུལ་གྱིས་མི་སྤྱུལ་བལ་བཅུན་པར་བྱའོ། །ཕྱག་དར་ཁོད་པ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་ཆོས་གོས་གྱིས་ཚབ་དང་།
རྒྱུ་ལ་མཛོན་པར་མི་དགའ་བལ་བཅུན་པར་བྱའོ། །འདོད་པ་རྒྱུད་པ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་འདོད་པ་རྒྱུད་པ་ལ་བཅུན་པར་བྱའོ། ཚེག་ཤེས་པ་ལ་བ
སྐྱེད་ཏེ་ཆོག་

ཤེས་པ་ལ་བཅུན་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་བཅུན་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་འབྱོར་དཔ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་ནང་གི་སེམས་
གྱི་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཆུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་པ་ལ་བཅུན་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་པ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་ཉོན་
མོངས་པ་

{@275A} ༣༡ །བསམ་པ་ལ་བཅུན་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་བྱིན་པ་དང་། སྤྱན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་དཔ་
དང་། དོན་འཕུན་པ་སྤྱི་བཞུགས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་པོ་རྒྱུ་ལ་བཅུན་པར་བྱའོ། །ལག་གི་བྲུ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་
སྤྱོད་པ་

བཅུན་པར་བྱའོ། །ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་བྱའི་ཅོག་བྱེད་པ་ལ་བཅུན་པར་བྱའོ། །དཔོན་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་པར་

བྱོལ་ །ཁྱིམ་བདག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་སོ་དཔའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྩིས་སུ་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱོལ་
།དགོས་ཤིང་གང་ཡང་

དག་པར་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་མཉུགས་ཆོས་གོས་ཀྱིས་སྤྱད་པ་འཇ། ལྟར་བཟེད་ཀྱིས་སྤྱད་པ་བྱེད་པ་ན། དགོས་ཤིང་དེ་སྒྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་གོ།དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཟེད་ཟེད་གི་སྤྱད་པས་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་དགོས་ཤིང་གོ་དཔའ་ལ་མཉུགས་པར་བྱོལ་། དེས་ཡང་དགོས་ཤིང་མི་འདུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེམས་ཀྱང་
བྱོལ་། དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འཛིག་པ་ན་དེས་སོག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཏང་ཞིང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནད་ཀྱང་བར་བྱོལ་། ཁྱིམ་བདག་
གང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་དགོས་ཤིང་ན་བཞིག་མཐོང་ན་དེས་རང་གི་ཤ་དང་ཁྲག་གིས་ཀྱང་དགོས་ཤིང་དེ་ནད་དེ་ལས་གསོ་བར་བྱོལ་། ཁྱིམ་
བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་གཏོང་ཞིང་སྒྲིན་པས་གཞན་དག་འགྲོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་སྟེ། དྲིན་ནས་ཀྱང་འགྲོད་པའི་
སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ། །དེ་དགོ་

བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འགྲོ་བར་བྱོལ་། ཁྱིམ་བདག་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་གྱིས་
ལ་གནས་པ་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་མི་ཉམས། ཡོངས་སུ་མི་
ཉམས་སོ། །

འདི་ལ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་མེད་ཅིང་གཞན་དུ་ཡང་བྱེད་བྱས་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ལྟའ་ཅན་དང་། ཁྱིམ་
བདག་གཞན་དེ་དག་གིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
ཅས་གསོལ་རྟོ། །ཇི་ཅིམ་དུ་

{@275B} བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཉེས་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་དངོ་དཔ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་འདི་
དག་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ནི་རོ་མཆོར་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ཀྱང་འདིར་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ལ་ཉེས་པའི་སྒྲིན་ཆགས་པ་ཇི་སྟེད་
པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་

ཏན་དང་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་རྣམས་རབ་ཏུ་སྤྱད་སྟེ། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པས་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ཁྱིམ་བདག་དེ་

དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ། །ཁྱིམ་བདག་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་འབྱུང་བར་དཀའ་སྟོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་བསྐྱབ་
པར་དག་ལོ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཁྱིམ་བདག་དེ་དག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
རབ་ཏུ་

བྱུང་བ་ཡང་འབྱུང་བར་དཀའ་བ་ལགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྐད་དུ་སྐབས་དབྱེ་བར་
གསོལ། བདག་ཅག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་འཚེལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱིམ་བདག་དེ་དག་ལ་
རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་

སྐབས་ཕྱེསྟེ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ་དཔ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་
པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ། །སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱིམ་བདག་འདི་རྣམས་རབ་ཏུ་སྤྱད་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གྱིས་
ཞེག་ཅེས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་ཁྱིམ་བདག་དགུ་སྟོང་རབ་ཏུ་སྤྱད་འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ་དཔ་ཐམས་
ཅད་རྣམ་པར་དག་པས་ནི་ཁྱིམ་བདག་བདུན་སྟོང་རབ་ཏུ་སྤྱད་འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རྒྱུན་བསྟན་པའི་ཚོས་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་

ན་སྟོན་ཆགས་སྟོང་དུ་ཚང་བ་དག་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེས་སོ། །བམ་པོ་གསུམ་པ་སྟེ་ཐམ། དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུ་ཅན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་

{@276A} ༣༡ །སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་གྱིས་དང་། ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ནོངས་པ་དག་ནི་བཤད་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྱིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་།

སྐྱུངས་པའི་

ཡོན་ཏན་དང་། ཡོ་བྱད་བསྐྱུངས་པ་དངོན་པ་དང་། ཚོག་ཕྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་གྲུས་པར་སྦྱོབ་དང་། དུག་འཚལ་བ་དང་། ལྷུང་བ་དང་།
ཐལ་མོ་

སྦྱར་བ་དང་། འདུད་པའི་ལས་དོན་མ་མཆིས་པར་མི་བགྱིད་པ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱིམ་བདག་དྲག་
ལྷུང་ཕན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །ཁྱིམ་བདག་ཁྱོད་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྦྱོབ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྱིམ་དང་།

ཐོས་པ་དང་། སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོ་བྱད་བསྐྱུངས་པ་དངོན་པ་དང་། ཚོག་ཕྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་འདི་ཀུན་འདྲི་བཞི་ལེགས་སོ་ལེགས་
སོ། །ཁྱིམ་བདག་དེའི་སྤྱིར་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུང་ཞིག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གཏོགས་པས་ཇི་ལྟར་

གནས་པར་བྱ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལེགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ནས་ཁྱིམ་བདག་དྲག་
ལྷུང་ཕན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྟར་ཉོན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་

དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་འདི་ལྟར་བདག་སྤྱི་ཆེད་ལ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མ་ཡིན་བར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཁྱུ་གཞུག་ལ་བར་བྱ་སྟེ། དེས་མགོ་དང་གོས་
ལ་མེ་འབར་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བས་བཅོཅ་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱའོ། །དེ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་འཇལ་བས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འ
ཕགས་པའི་རིགས་བཞི་

པོ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཤིང་སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོ་བྱད་བསྐྱུངས་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བར་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་པོ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བཞི་

{@276B} ཚོས་གོས་ངན་དོན་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་ཡིན། ཚོས་གོས་ངན་དོན་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པའི་བསྐྱུགས་པ་ཡང་བརྗོད་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཚོས་གོས་ཀྱི་སྤྱིར་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བས་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཚོས་གོས་མ་རྟེན་ན་ཡང་ཡི་མི་འཆད་ཅིང་ཡོངས་སུ་གསུང་བ་མེད་དོ།

ཚེས་གོ་སྟེན་ན་ཡང་

ཆགས་པ་མེད། རྫོང་ས་པ་མེད། དགའ་བ་མེད། ཞེན་པ་མེད་ཅིང་ཞེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉེས་དམིགས་མཐོང་ལ་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་
ཆགས་པ་མེད་པར་དོད་དེ། ཚེས་གོ་སྟེན་རྒྱ་གྲིས་ཚེག་པར་འཛིན་པ་དེ་བདག་ལ་མི་སྟོན་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སྟོན་དོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་

[*LINE BREAK?] བོ་བཤེད་སྟོམས་རྒྱ་གྲིས་ཚེག་པར་འཛིན་པ་ཡིན། བཤེད་སྟོམས་རྒྱ་གྲིས་ཚེག་པར་འཛིན་པའི་བསྐྱེད་
གས་པ་ཡང་རྫོང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཤེད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བས་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །བཤེད་སྟོམས་མ་རྟོན་ན་ཡང་ཡི་མི་འཆད་
ཅིང་ཡོངས་སུ་

གཞུང་བ་མེད་དོ། །བཤེད་སྟོམས་རྟོན་ན་ཡང་ཆགས་པ་མེད། རྫོང་ས་པ་མེད། དགའ་བ་མེད། ཞེན་པ་མེད་ཅིང་ཞེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉེས་
དམིགས་མཐོང་ལ་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ཆགས་པ་མེད་པར་དོད་དེ། བཤེད་སྟོམས་རྒྱ་གྲིས་ཚེག་པར་འཛིན་པ་དེ་བདག་ལ་མི་སྟོན་
ཅིང་གཞན་

ལ་མི་སྟོན་དོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བཞི་མལ་ཆ་རྒྱ་གྲིས་ཚེག་པར་འཛིན་པ་ཡིན། མལ་ཆ་རྒྱ་
རྒྱ་གྲིས་ཚེག་པར་འཛིན་པའི་བསྐྱེད་གས་པ་ཡང་རྫོང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མལ་ཆའི་ཕྱིར་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བས་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །མལ་ཆ་
རྟོན་ན་ཡང་ཡི་མི་

འཆད་ཅིང་ཡོངས་སུ་གཞུང་བ་མེད་དོ། །མལ་ཆ་རྟོན་ན་ཡང་ཆགས་པ་མེད། རྫོང་ས་པ་མེད། དགའ་བ་མེད། ཞེན་པ་མེད་ཅིང་ཞེན་པར་མི་འ
གྱུར་ཏེ། ཉེས་དམིགས་མཐོང་ལ་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ཆགས་པ་མེད་པར་དོད་དེ། མལ་ཆ་རྒྱ་གྲིས་ཚེག་པར་འཛིན་པ་དེ་བདག་ལ་
མི་སྟོན་ཅིང་

གཞན་ལ་མི་སྟོན་དོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བཞི་ན་བའི་གསོལ་སྒྲན་དང་། ཡོ་བྱང་རྒྱ་གྲིས་ཚེག་
པར་འཛིན་པ་ཡིན། ན་བའི་གསོལ་སྒྲན་དང་། ཡོ་བྱང་རྒྱ་གྲིས་ཚེག་པར་འཛིན་པའི་བསྐྱེད་གས་པ་ཡང་རྫོང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་བའི་གསོལ་
སྒྲན་དང་།

{@277A} ༣༡ །ཡོ་བྱད་གྱི་ཕྱིར་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བས་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ན་བའི་གསོམ་སྒྲན་དང་། ཡོ་བྱད་མ་རྟེན་ན་ཡང་ཡི་མི་འ
ཆད་ཅིང་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་མེད་དོ། །ན་བའི་གསོམ་སྒྲན་དང་། ཡོ་བྱད་རྟེན་ན་ཡང་ཆགས་པ་མེད། མོངས་པ་མེད། དགའ་བ་མེད། ཞེན་པ་
མེད་ཅིང་ཞེན་པར་མི་

འགྱུར་ཏེ། ཉེས་དམིགས་མཐོང་ལ་འབྱུང་བར་བརྟུ་ཤེས་ནས་ཆགས་པ་མེད་པའོ་དེ། །ན་བའི་གསོམ་སྒྲན་དང་། ཡོ་བྱད་རྟེན་ན་གྱིས་
ཆོག་པར་འཛིན་པ་དེ་བདག་ལ་མི་སྟོང་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སྟོང་དོ། །སྟོང་བ་ལ་དགའ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བ་ལ་མོས་ཤིང་སྟོང་བ་ལ་དགའ་
བའི་སྟོར་བ་ལ་བརྟེན་

ནོ། །དེ་ཕྱིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྤངས་པས་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་སྤངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསྟོམ་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ།
བསྟོམ་པ་ལ་དགའ་བའི་སྟོར་བ་ལ་བརྟེན་ནོ། །དགོ་བའི་ཆོས་བསྟོམས་པས་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་བསྟོམས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བ་ལ་
དགའ་བ་སྟོང་

བ་ལ་མོས་པ། སྟོང་བ་ལ་དགའ་བའི་སྟོར་བ་ལ་བརྟེན་པ། བསྟོམ་པ་ལ་དགའ་བ། བསྟོམ་པ་ལ་མོས་པ། བསྟོམ་པ་ལ་དགའ་བའི་སྟོར་བ་ལ་
བརྟེན་པ་དེ་བདག་ལ་མི་སྟོང་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སྟོང་དོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འཕགས་པའི་རིགས་
བཞི་པོ་དག་ལ་གཞན་

པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་གཞན་པས་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་
རིགས་ཞེས་བྱ་འོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཕན་ཡོན་ལ། དགའ་བ་བཅུས་ཆོས་གོས་ལུས་ལ་བཅད་
བར་བྱ་སྟེ།

བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རོ་ཚ་ཞིང་འཛོམ་པས་དགྱི་བ་དང་། ལ་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་དང་། རྩུང་དང་། ཉི་མ་དང་། སྤྱི་གྲུལ་གྱིས་རིག་པར་འ
གྱུར་བ་གཡོགས་པ་དང་། དགོ་སྟོང་གི་ཁ་དོག་དང་། རྟགས་བསྟན་པ་དང་། རྩར་སྤྱིག་དེ་དག་ནི་ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འ
ཇིག་

རྟེན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་ནོ་སྟེ། མ་ཆོད་རྟེན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་ནི་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བས་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདི་དག་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་འ

ཐུན་པ་ཡིན་གྱི། འདི་དག།

{@277B} བོ་ཉོན་མོངས་པ་འབར་བ་དང་འཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྩར་སྤྲིག་འདི་དག་གིས་ད་གིས་ཤིང་གཡོགས་ནས་སྤྲིག་པ་ལས་ལྷོག་པར་བྱ་བ་དང་། ལེགས་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་གོས་ཀྱིས་ཆ་བར་སྦྱར་བ་ལ་བརྩོན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྩར་སྤྲིག་འདི་དག་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཆོག་པ་

དང་འཐུན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ཅི་ནས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡང་སྟོག་པ་དང་། འགྲོགས་པར་མི་བྱ་བར་རྩར་སྤྲིག་རྣམས་བཅང་བར་བྱ་སྟེ། བྱིས་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་རྟུ་བྱུང་བས་ཕན་ཡོན་ལ་དགའ་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཆོས་གོས་ལུས་ལ་བཅང་བར་བྱ་ལོ། བྱིས་བདག་གཞན་ཡང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་རྟུ་བྱུང་བས་ཕན་ཡོན་བཅུ་མཐོང་ནས་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་བསོད་སྟོམསོད་པ་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ག། རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆོའི་བར་བྱའི་གཞན་ལ་རག་ལུས་པས་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་བདག་བསོད་སྟོམས་འདོད་པ་ལ་བསོད་

སྟོམས་བྱིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བཀོད་དེ་ཕྱིས་བསོད་སྟོམས་བྲུང་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་བདག་བསོད་སྟོམས་འདོད་པ་ལ་བསོད་སྟོམས་མི་སྟར་བ་དེ་དག་ལ་སྟིང་ཇི་ཆོན་པོ་བསྐྱེད་ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་གཏོང་བ་ལ་གཟུང་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱ་བ་དང་།

བྱ་བ་བྱས་ཏེ་བསོད་སྟོམས་བཟའ་བ་དང་། བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་དང་འཐུན་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་གང་སྤྱོད་ཞིང་གསོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་གིས་རྒྱ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་གིས་ར་རྒྱལ་བཅག་པ་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་གི་གཞི་གཞུག་བཟའ་མི་མཐོང་

བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་མཐོང་ནས་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོས་པར་འགྱུར་ཞིང་བདག་སྐྱེས་པ་དང་། བྱང་མེད་དང་། བྱེད་དང་། བྱམས་ལ་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་སྟོམས་ཡང་དག་པར་བྲུང་བའོ་དཔ་ཡང་བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚྲིག་པ་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ། བྱིས་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཕན་ཡོན་བཅུ་པོ་དེ་དག་མཐོང་ནས་ཇི་སྟོན་འཚོ་
བའི་མཐའི་བར་དུ་བསོད་སྟོམ་སོད་པ་མི་གཏང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འགྲོན་དུ་བོས་ན་དེས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། དད་པ་
དང་། དང་བ་བསྐྱེད་བའི་

{@278A} ལྟ། །ཕྱིར་འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ། འཛིན་པ་དང་། འཚོས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ལ་བསོད་སྟོམས་སྤངས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་
གྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་རྣམས་ན། རས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འགྲོན་དུ་འགྲོ་བར་གནང་ངོ། །བྱིས་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་

ཕན་ཡོན་བཅུ་མཐོང་ནས་ཇི་སྟོན་འཚོ་བའི་བར་དུ་སྒྲིན་བསྐྱས་པས་ཚོག་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་བཅུ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་
ལྷགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱི་ངོར་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདག་གིས་ནི་མི་སྤྱུག་པའི་འདྲ་ཤེས་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་།
བདག་མི་འབྱུང་བའི་

འདྲ་ཤེས་སེ་སེར་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རོ་བོ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡང་བདག་གིས་ཚོགས་ཆུང་དུས་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱིས་
པ་སེ་སེའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་ཡིད་རྟོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ཁ་ཟས་བསྐྱུངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ལ་
སྒྲིན་ཡོངས་སུ་ཚོལ་

བའི་ཐོངས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་གིས་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱི་གནོད་པ་མེད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་དེ་ལྟར་
ལྷགས་ན་སྤྱིར་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དང་འབྲལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། བྱིས་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཕན་ཡོན་
བཅུ་པོ་དེ་དག་

མཐོང་ནས་ཇི་སྟོན་འཚོའི་བར་དུ་སྒྲིན་བསྐྱས་པས་ཚོག་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱིས་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་
ཕན་ཡོན་བཅུ་མཐོང་ནས་ཇི་སྟོན་འཚོ་བའི་མཐའི་བར་དུ་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏང་བར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། བདག་གི་ཉམ་

རངས་དང་། བདག་གི་དབང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རའི་བ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། མལ་ཆ་སྤྱུག་པར་གཏོང་བ་དང་། དགོན་པའི་
གནས་ལ་དགའ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། གནས་རྣམས་སུ་དོན་ཉིང་ཞིང་བྱེད་པ་ཉིང་བ་དང་། གཡོག་གི་ཚོགས་འདོར་ཞིང་ལུས་དང་སྟོག་ལ་
མི་

ལྟ་བུ་དང་། དཔེན་པར་དག་འཛིན་པ་ལྟར་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་། ལས་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འ
ཇིག་དང་འཐུན་པའི་སེམས་ཅུང་གཅིག་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྱོད་གཞི་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱི་བ་པ་མེད་པ་སྟེ། བྱིས་བདག་གཞན་ཡང་
བྱང་ཆུབ་

{@278B} སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཕན་ཡོན་བཅུ་པོ་དེ་དག་མཐོང་ནས་ཇི་སྟེང་འཛོལ་འཛིན་མཐའི་བར་དུ་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་
ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་བྱའོ། །བྱིས་བདག་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ཆོས་ཉམ་པར་འདོད་དམ། སྤྱོད་དཔོན་དང་།
མཁན་པོ་བལྟ་བར་འདོད་

དམ། ན་བའི་བའི་ཕྱིར་གྲོང་གི་གནས་སུ་འོངས་ན། དེས་དགོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་གལ་
ཏེ་ལུང་མཚོན་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱ་བ་གཞན་ལ་རག་ལས་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་ན་ཡང་དེས་དགོན་པ་ལ་གཞི་ལ་བའི་སེམས་གྱིས་
གང་དོས་པོ་

ཐམས་ཅད་ལ་དགོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཆོལ་བས་མི་ངོམས་པ་དེ་ཉིད་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྟེ་བས་མ་མོ། །བྱིས་བདག་
གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ལ་གནས་པས་འདི་ལྟར་བདག་ཅི་ཕྱིར་དགོན་པ་ལ་གནས། དགོན་པ་ལ་གནས་
པ་འབའ་

ཞིག་ནི་དགེ་སྦྱོང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ན་ནི་མ་བྱང་བ། མ་སྤྱོད་པ། མ་ཞི་བ། མ་དུལ་བ། མི་འགྲུལ་བ། རབ་ཏུ་མི་བརྩོན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རི་དགས་
དང་། སྤྱུ་དང་། བྱ་མང་པོ་དང་། ཆོས་རྒྱུན་དང་། གདོལ་པ་དག་ཀྱང་མང་དུ་གནས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དགེ་སྦྱོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་མ་
ཡིན་

བས་གང་གི་ཕྱིར་བདག་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་གི་དོན་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་བརྟག་པར་བྱའོ། །བྱིས་
བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། མི་གཡེང་བ་དང་། ག་
བྱུངས་རབ་

ཏུ་ཐོབ་པ་དང་། བྱམས་པ་བསྟེན་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་བསྟེན་པ་དང་། མཛོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་། སྤོལ་དུ་བྱིན་པ་བྱུག་

བསྐྱེལ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། བཅས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། བབས་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུ་བ་མ་

པ་དང་། སེམས་ཅན་བསྐྱེད་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། རྗེས་སུ་
བྲན་པ་དྲུག་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་མི་འདོར་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཚོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་
པར་

{@279A} ༡༡། རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་སྤྱིར་བརྩོན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྒྲིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་གནས་པ་
དང་། དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱེད་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་
བཅས་ཅད་རབ་ཏུ་

ཆད་པས་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོས་སྒྲིན་པས་ཡང་དག་པའི་རག་དང་། ལས་ཟད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་
ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚེམས་སྒྱུར་བ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པས་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། རྫོགས་པའི་བྱུང་
ཚུབ་ཁོང་དུ་ཆུད་

པས་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། བརྗེད་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་བྲན་པ་དང་། བཅས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཐོབ་
པས་ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྒྲུག་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་མི་ཞུམ་པ་དང་། སྒྲིན་པ་མེད་པ་ལ་མི་འགོང་བ་

དང་། བསམས་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་རྒྱུ་པར་
ཤེས་པ་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་། ཚོས་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་། རེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་བྱུང་བའི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་།
ཐོག་

མ་ནས་མ་བྱུང་ཞིང་མི་འཇིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མི་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགོ་
སྦྱོང་གི་དོན་ཅེས་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་འགྲོགས་པ་མེད་པ་མང་དུ་བྱའོ། །དེས་འདི་ལྟར་ཡང་
བདག་ནི་སེམས་ཅན་དང་

འདྲེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟེ། བརྟག་པར་བྱའོ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འགྲོགས་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་གནང་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཚེས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་འགྲོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྱོ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་

{@279B} འདྲེས་པ་མེད་པ་དང་འགྲོགས་པ་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འགྲོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གནང་བའོ། ཁྱིམ་བདག་དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་འགྲོགས་པ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་བྱའོ། ཁྱིམ་བདག་

གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ན་གནས་པས་བདག་ཅིའི་ཕྱིར་དགོན་པར་འོངས་སྟེ། བརྟག་པར་བྱའོ་སྟེ། དེས་ཡང་འདི་ལྟར་བདག་ནི་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པའི་ཕྱིར་དགོན་པར་འོངས་སོ། ཅི་ཞིག་གིས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་ཅི་ན། འདྲེ་འཇིགས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། །

འགྲོགས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། འདྲོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལྷག་གིས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། འདྲེ་རྒྱལ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། འཆབ་པས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། ཆགས་པ་དང་། སྤྲུག་དོག་དང་། སེར་སྒྲུབ་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། སྤི་དང་།

རོ་དང་། རེག་བྱས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། ལུང་པོའི་བདུད་ཀྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཀྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་འཇིགས་

ཤིང་སྒྲག་གོ། ལྷུག་བསྐྱེད་པ་ལ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམས་པར་ཤེས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་གོ། །

སྤྲེལ་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་འཁོར་བས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་སྤྱི་བཤུན་ཆོད་པ་དང་ཀློན་ནས་ལྷུང་བས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་འཇིགས་ཆོག་ལ་ལྷུང་བས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་དང་། བདག་གིར་འཇིན་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་ཆོད་པས་འཇིགས་ཤིང་།

སྐྱག་གོ་འཁྱོད་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྤྲིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་མ་མཐོང་བར་མཐོང་ངོ་སྟུང་ཏུ་འཇིན་ཤིང་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་།

{@280A} ༡༡། མ་ཐོས་པར་ཐོས་སོ་སྟུང་ཏུ་འཇིན་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་མ་དྲན་པར་དྲན་སོ་སྟུང་ཏུ་འཇིན་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་བྱེ་བྲག་མ་བྱེད་པར་བྱེ་བྲག་བྱེད་དོ་སྟུང་ཏུ་འཇིན་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་མི་ཤེས་པར་ཤེས་སོ་སྟུང་ཏུ་འཇིན་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་།

གོ་། དགོ་སྤྱོད་གི་དྲི་མས་ཤིང་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་གཅིག་ལ་གཅིག་གཞིན་པར་སེམས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་སྤྲིད་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་།

སྐྱེ་བས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། ཡི་དགས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་འགྲོ་བས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་མི་ཁོམ་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་མཛོར་ན་མི་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་སྟེ། བདག་

དེ་ལྟ་བུས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པ་དེ་དག་གིས་འཇིགས་ནས་དགོན་པར་འོངས་ཏེ། བྱིམ་ན་གནས་པ་དང་། འདུ་འཇོལ་གནས་པ་དང་། མི་འགྲུས་ཤིང་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་མི་བརྩོན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་འཇིགས་སྐྱག་པ་དེ་དག་ལས་

འོངས་སུ་ཐར་བར་མི་རྒྱས་ཏེ། གང་དག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོན་པ་ལ་གནས་ནས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་པར་གྲོལ་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཇིགས་པ་

མེད་པ་ཐོབ་པོ། གང་དག་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོན་པ་ལ་གནས་ནས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་པར་གྲོལ་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཇིགས་པ་མེད་པ་

ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དྲུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོན་པ་ལ་གནས་ནས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྲོ་ན་མེད་པ་
ཡང་ེ།

{@280B} དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པོ། །དེ་བས་ན་བདག་ཀྱང་འདི་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྒྲགས་སྟེ། འཇིགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་འདོད། མི་འཇིགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དགོན་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་དུ་ཡོངས་སུ་
དབྱེད་པར་བྱའོ། །

ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འཇིགས་ཤིང་སྒྲགས་ནས་དགོན་པའི་གནས་ལ་གནས་པས་འདི་ལ་ཅུང་ཟད་འ
ཇིགས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་སྐྱེས་སོ། །བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
དང་། བདག་

གི་གཞི་དང་། བདག་སྲིད་པ་དང་། བདག་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་གི་གནས་དང་།
བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། བདག་བསྐྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་དགོན་པ་ལ་གནས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་མ་

སྤངས། བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་གི་གཞི་དང་། བདག་ལ་སྲིད་པ་དང་། བདག་ཏུ་འདུ་
ཤེས་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་གི་གནས་དང་། བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། བདག་

སྤང་བ་ཡོངས་སུ་མ་སྤངས་ན་ནི་བདག་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་ལ་ནི་
དགོན་པ་ལ་གནས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མེད་དོ། །རར་འཛིན་པ་དང་། ར་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ལ་ནི་
དགོན་པ་ལ་གནས་

པ་མེད་དོ། །དམིགས་པར་ལྟ་བ་ལ་ནི་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་མེད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་ནི་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་མེད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་སྐྱེ་
རན་ལས་འདས་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོན། ཁྱིམ་

བདག་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟེན་པར་གནས་པ་ལོ། །ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཛིན་པར་གནས་པ་ལོ།
།མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཆགས་པར་གནས་པ་ལོ། །གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟེན་པར་གནས་པ་ལོ། སྒྲ་དང་དང་། ཇི་དང་། རོ་དང་།

{@281A} ཨེ། །རེག་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟེན་པར་གནས་པ་ལོ། །ཚེས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་གནས་པ་ལོ།
།སེམས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་གནས་པ་ལོ། །འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་མི་འཇིགས་པར་གནས་པ་ལོ། །ཉོན་

མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཆུ་བོ་ལས་རྒྱལ་བར་གནས་པ་ལོ། །བརྟན་པར་གནས་པ་ལོ། །བཞུགས་གྲིས་ཆོག་ཤེས་པར་འཛིན་
ཅིང་འདོད་པ་ཆུང་བས་འཕགས་པའི་རིགས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པ་ལོ། །དེ་གང་ལྟ་སྤྱོད་གསོ་སྤྱོད་བས་ཆོག་པར་འཛིན་པར་
གནས་

པ་ལོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཚུལ་བཞིན་ལ་སྦྱོར་བས་ཐོས་པ་ལ་གནས་པ་ལོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
སྒོན་པ་མེད་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པས་ཐར་པར་གནས་པ་ལོ། །བཅིངས་པ་བཅད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་གནས་པ་ལོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འ
བྱུང་

བ་དང་འཕུན་པས་མ་དུ་ལ་བ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་གནས་པ་ལོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་བྱ་བ་བྱས་པར་གནས་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་འདི་ལྟ་
སྟོན་དཔེར་ན་དགོན་པ་ལ་རྩ་དང་། ཤིང་གེལ་པ་དང་། ཞགས་ཚལ་གནས་ཀྱང་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་སྤྱག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་

ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ལ་གནས་ཀྱང་ལུས་ལ་རྩ་དང་། ཤིང་གེལ་པ་དང་། སྤྱན་དང་། ཕྱིག་པ་དང་། ཤིང་དང་། མིག་ཡོར་
ལྟ་བུ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་སུ་ཞིག་འཇིགས་པར་འགྱུར། འདི་ལ་སུ་ཞིག་སྤྱག་པར་འགྱུར་སྟེ་
པའི་

སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལོ། །དེ་འཇིགས་ཤིང་སྤྱག་པ་ལྟ་ན། འདི་ལྟར་ལུས་འདི་ལ་ནི་བདག་གམ། སེམས་ཅན་ནམ། སྒོག་གམ། སྦྱོར་བའི་འཇམ་
གསོ་བ་འཇམ་ སྦྱོས་བུ་འཇམ་ གང་ཟག་གམ། ཤེད་ལས་སྦྱོས་སམ། ཤེད་བུ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་འཇིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡང་དག

པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱིས་བདག་གིས་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་ལ་བརྟག་པར་མི་བྱའོ་སྟེ་སྤྱུ་ལུས་ལ་ཚུལ་

བཞིན་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེས་ཇི་ལྟར་དགོན་པ་ལ་རྩ་དང་། ཤིང་གེལ་པ་དང་། སྒྲན་དང་། བླ་མ་ཚུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དཔྱད་པ་མེད་པ། ཡོངས་
སུ་

{@281B} འཛིན་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དཔྱད་པ་མེད་པ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དགོན་
པ་ཉིད་དོ་སྒྲུལ་དུ་ཤེས་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཞེ་ན། དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཅོད་པ་སྟེ། དེ་
བཞིན་པ། ཡོངས་སུ་

འཛིན་པ་མེད་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ལ་གནས་པས་འདི་ལ་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་
ཚུ་ལ་ཁྱིམ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་འཕུན་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཏིང་ལེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཞི་ལ་བའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཤེས་རབ་
གྱི་

ཕུང་པོ་ཚོགས་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་སྟེ། དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་སྟོན་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་སྦྱངས་
པའི་

ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་སྟུང་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་རྟོགས་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཁམས་རྣམས་ཚོས་གྱིད་བྱིངས་དང་མཉམ་པར་འཇུག་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་

ནི་སྟེ་མཆོད་རྣམས་སེལ་བའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མི་བརྟེན་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་
རྟོག་པས་སྐྱག་པ་མེད་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཚོས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་

ཆུད་མི་གཟོན་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱིས་བསྟོན་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀུར་བའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཐར་པ་འདོད་པ་

རྣམས་ཀྱིས་བསྟོན་པའོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟོན་པའོ་སྒྲུལ་དུ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཚོགས་ཆུང་དུས་པོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་

བསྐྱོམ་པ་

{@282A} ༣༡ །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་དགོན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལུས་དང་
སྒོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ།
།ཁྱིམ་

བདག་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁྱིམ་བདག་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་སྤྱདས་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོ་བྱད་བ
སྐྱོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་

གནས་ནས་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པ་སྐྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཚུལ་ཁྱིམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ལ་གནས་པའི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
བསྐྱོམ་པ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁྱིམ་བདག་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་སེམས་ལ་གཞོད་སེམས་
མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པར་བྱེད། དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་
དེའི་བཟོད་

པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ལ་
གནས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་

ནི་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོད་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་དགོན་པ་འདི་ལས་ལྷོག་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྒྲོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དགོན་པ་ལ་གནས་
པ་དེའི་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་

དགོན་པ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཚེགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁྱིམ་བདག་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རབ་ཏུ་འཐོབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་

{@282B} ཡང་ཡལ་བར་མི་འདོར་ལ། འདི་ལྟར་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་སོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་
བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཚེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
དགོན་པ་ལ་

གནས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཚེགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁྱིམ་བདག་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ནི་འདི་ལ་ལུས་ཇི་ལྟར་བ་དགོན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལུས་ཇི་ལྟར་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་སྟེ། ལྟོབ་ཅིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་
རྣམ་

པར་མི་རྟོག་སྟེ། དེ་ལྟར་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཚེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་
ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ཆོགས་ཆུང་ངུས་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཚེགས་

པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་དགོན་པ་ལ་གནས་པར་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་
གང་ཞེ་ན། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པ་འཛིན་པ། ཆོས་རྣམས་པར་རེས་པ་ལ་

མཁས་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ཞིང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྐྱབ་པ་དེས་དགོན་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་
བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་ཤས་ཆེན་དེས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོགས་
པ་

མེད་པར་དགོན་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་ཆོར་གཅད་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་ནི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྡོ་དག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ལྟ་དང་། གཞུ་དང་། གཞོད་སྒྲིན་དང་། སྤྱི་ཟླ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དགོན་

པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དགོན་པ་ལ་གནས་པར་གནང་

བར་བཀའ་སྤྱུལ་བར་ཞེས་ནས་དགོན་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེར་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་རྩ་
བས་ཉི་བར་

{@283A} ལྟ། །བརྟན་ནས་སྤྱིས་གོང་དང་། གོང་ཁྱིམ་དང་། གོང་རྩལ་དང་། རྫོངས་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རོ་བུང་འཁོར་དག་ཏུ་
ཞུགས་ཏེ་ཚོས་བསྟན་པར་བྱ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་དགོན་པ་ལ་

གནས་པར་གནང་རོ། །ཁྱིམ་བདག་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལུང་དང་ཁ་ཏོན་མཁོད་པའི་སྤྱིར་ཚོགས་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་
ན་ཡང་ངེས་དེར་གྲུས་པ་དང་བཅས་པར་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་རྣམས་དང་། གནས་བརྟན་དང་། བར་མ་དང་།

དགེ་སློང་གསར་བུ་རྣམས་ལ་ཞེས་དང་བཅས་པར་བྱ། ཚུལ་མཁས་པར་བྱ་ལོ། །སྟོམ་ལས་མེད་པར་རང་གིས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ལ་གཏུང་བ་
མེད་པར་བྱ་ལོ། །དེས་བསྟེན་བཀུར་ལ་གཏུ་བར་མི་བྱ་ལོ། །དེས་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་། བདུད་དང་བཅས་པ་དང་། ཚངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དགེ་སློང་དང་། བམ་ཟེའི་སྤྱི་
དགྲ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པས་མཚོན་པ་སྤྱིན་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལ་གང་ལས་ཀྱང་རིམ་གྱོར་བྱ་བ་བདག་གིར་མི་མཛད་ན། བདག་ཅག་མ་བསྐབས་པ་སློབ་འདོད་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། བདག་གིས་ནི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་ལོ། །གང་ལས་ཀྱང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་བདག་གིར་མི་བྱའོ་སྟུང་དུ་བརྟག་པར་བྱ་ལོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་
ཞེན། ཁྱིམ་

བདག་དགེ་སློང་བསྟེན་བཀུར་ལ་གཏུ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཆུད་གཞོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གང་དག་སྤྱད་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདི་
སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་ཅག་ནི་བསྟེན་བཀུར་གྱི་སྤྱིར་སྤྱད་གྱི། ཚོས་གྱི་སྤྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་སྟུང་སྟེ། དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་དང་པ་ཆུད་གསོན་ཏེ།
།གང་

དག་དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟེང་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་གི་ཡང་དོན་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་
རོ། །དེ་སློབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོའི་གནད་ཏུ་འགོ་ན་ཡང་སློབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོས་མ་དད་པའི་བག་གང་ཡང་རུང་བཞིག་ལས་བརྟགས་
ནས་

{@283B} བདག་ལ་ལུང་འབོག་པ་དང་། ཁོ་རྟོན་བྱ་བ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟེན་པས་ཕན་འདོགས་པར་མི་འགྱུར་དུ་འོང་ཞེས་ལུས་དང་སེམས་
ལས་སུ་རུང་བ་དང་། སེམས་ཅང་ཤེས་པས་འགྲོ་བར་བྱའོ། དེ་ལུང་མཛོད་པ་དང་། ཁོ་རྟོན་གྱི་ཕྱིར་ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་མི་བལྟ་བར་བྱའོ།
ཁོས་

འདོད་པས་སྟོབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། ཡོན་ཏན་དོན་དུ་གཉེར་བས་རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྟོན་
དང་། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་བྱའོ། ཁྱིམ་བདག་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུང་མཛོད་པ་དང་།

ཁོ་རྟོན་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་གཞན་དག་ལས་ཚོགས་བཞི་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཅུམ་འམ། སྦྱོན་པ་དང་། ཚུལ་སྤྲིམས་དང་། བཅོམ་པ་དང་།
བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་འམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་སོགས་

པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་བཞི་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སུ་ལས་མཉན་ཏམ། ལུང་མཛོད་སམ། བཟུང་ན་ངེས་སྟོབ་དཔོན་དེ་ལ་ཁོས་ཀྱི་ཕྱིར་གྲུས་
པར་བྱའོ། མིང་དང་། ཚོགས་དང་། ཡི་གེ་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བསྟན་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱལ་པར་གལ་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་

དེ་ལ་གཡོ་མེད་པས་བསྟེན་བཀྱར་དང་། གཡོག་བྱས་ཤིང་རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཛོད་པ་བྱས་སུ་ཟིན་གྱང་། ཁྱིམ་བདག་
ད་དུང་དུ་དེས་སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟོབ་དཔོན་དུ་རི་མོ་བྱ་བ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ན་ཁོས་མ་ཡིན་པའི་གྲུས་པས་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཁྱིམ་

བདག་དད་པས་མཉན་ཅིང་བསྟོམ་པ་དང་། ཁོ་རྟོན་ལ་འཇུག་པ་དེའི་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་འམ། སངས་རྒྱུས་
དང་ལྡན་པ་འམ། ཁོས་དང་ལྡན་པ་འམ། དགེ་འདུན་དང་ལྡན་པ་འམ། སྟོ་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ལྡན་པ་འམ།

བྱང་བ་དང་། དུལ་བ་དང་། ཞི་བ་དང་ལྡན་པའི་འཇུག་པ་ཇི་སྟེད་པ་གལ་ཏེ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱལ་པར་སྟོབ་དཔོན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་སུ་ཟིན་
གྱང་། ཁྱིམ་བདག་ད་དུང་དུ་སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟོབ་དཔོན་དུ་རི་མོ་བྱ་བ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་བདག་རྣམ་གྲངས་འདིས་གྱང་ཇི་

{@284A} ༣༡ ། ལྟར་རྣམ་པར་སྦྱོན་པའི་ཁོས་ཚད་མེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཚད་མེད་པ་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། ཁྱིམ་བདག་དེ་
ལྟ་བུས་ན་རྣམ་པར་སྦྱོན་པའི་ཁོས་ཚད་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཚད་མེད་པ་དེས་པས་བདག་གི་སྟོབ་དཔོན་

ཡང་ཚད་མེད་དོ་སྟེ་མ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚེས་ལ་རིམ་ཚད་མེད་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་
བྱང་བས། རབ་ཏུ་བྱང་བའི་སྒྲིབ་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱང་བ་རབ་ཏུ་

བྱང་བའི་སྒྲིབ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་སྡོང་སྲུ་དག་པ་ཐོས་ན་དེ་
ལ་སྒྲོབ་སྟེ། བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་སྡོང་སྲུ་དག་པ་འོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་རིགས་རྣམས་ལ་གནས་པ་དང་།

སྒྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་བྱད་བསྐྱུངས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱང་བ་རྣམས་དང་མི་འདྲེ་བ་དང་།
ཚུ་ལ་འཚོས་པ་མེད་པར་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་སྡོང་སྲུ་དག་པ་འོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་ཚུ་ལ་

ཁྱིམ་སྡོང་སྲུ་དག་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ལུས་བསྐྱེམས་པས་ལུས་མི་དམིགས་པ་དང་། དག་བསྐྱེམས་པས་དག་མི་དམིགས་པ་དང་།
ཡིད་བསྐྱེམས་པས་ཡིད་མི་དམིགས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་བྲལ་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བཞི་པོ་

དེ་དག་ནི་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་སྡོང་སྲུ་དག་པ་འོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་སྡོང་སྲུ་དག་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ངར་འཛོན་པ་
སྒྱུངས་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛོན་པ་བོར་བ་དང་། ཆད་པ་དང་། ཏྲག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རྟེན་པའི་ཚོས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། བཞི་པོ་

དེ་དག་ནི་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་སྡོང་སྲུ་དག་པ་འོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་སྡོང་སྲུ་དག་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཡུང་པོ་རྣམས་
ལ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཁམས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱ་

{ @284B } མཆེད་རྣམས་ལ་གྲོང་སྟོང་པར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། ཐ་སྙད་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་
ཚུ་ལ་ཁྱིམ་སྡོང་སྲུ་དག་པ་འོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་སྡོང་སྲུ་དག་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། བདག་

ལ་བདག་མེད་པར་འདྲུ་ཤེས་པས་བདག་ལ་མི་སྟོད་པ་དང་། གཞན་མི་དམིགས་པས་གཞན་ལ་མི་སྟོད་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྒྱུངས་པས་
རྟོ་སེམས་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་པས་གཡོ་བ་མེད་པ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་

སྡོང་སྲུ་དག་པ་འོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་སྡོང་སྲུ་དག་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། རྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་དང་། མཚན་མ་
མེད་པས་མི་སྒྲིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེར་སྟོང་རྒྱུ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྟེ།

བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཏིང་པོ་འཛིན་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ཐོས་ན་དེ་ལ་སློབ་སྟེ། ཏིང་པོ་འཛིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྩོལ་བ་མེད་པ་

དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་པས་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པ་དང་། སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དང་། སེམས་ངེས་
པར་བྱུང་བ་དང་། སེམས་མི་འཕྲོ་བ་དང་། སེམས་ཀྱན་ཏུ་མི་རྒྱུག་པ་དང་། སེམས་མི་གནས་པ་དང་།

སེམས་ངེས་པར་སེམས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་། སེམས་ལ་དབང་སྐྱུར་བ་དང་། སེམས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་།
སེམས་ཚོས་ལ་སྐྱུ་མར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མི་སྐྱེ་

མི་འབྱུང་ཞིང་མཉམ་པ་ཉིད་པ་དེ་ལྟར་ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཏིང་པོ་འཛིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་གོ།
ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོས་ན་དེ་ལ་སློབ་སྟེ།

{@285A} ༡༡། །ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་འདི་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུ་མ་དུ་ཤེས་པ་དང་།
ཚོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་ཚོས་གོ་

བར་བྱེད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་གོ། ཁྱིམ་
བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་ལ་ཤེས་རབ་འདི་ནི་ལྷུས་མེད་པས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

རྒྱ་བ་མེད་པས་གཟུང་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པས་གནས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ནམ་མཁའ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་
མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་སྟེ་རབ་ཏུ་སློབ་བོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་ལྟར་ན་གང་འདི་ལྟར་ཚོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་འདི་

ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་བཤམ་པ་ན་སློག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་
གིས་ནི་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་ཕལ་ཆེར་

ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་བོ། །སློག་ཆགས་སུ་མ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་དང་བལ་ཞིང་བྲི་མ་མེད་པ་

རྣམ་པར་དག་གོ། དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ལྟལ་ཅན་དག་འཁྲུག་པའི་རངས་ཏེ། རབ་ཏུ་དག་འཁྲུག་མཁུ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྦྱིས་ཏེ། བརྟུ་

སྟོང་འི་བའི་རས་བཅོས་བྱའི་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་གསོལ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དྲོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གི་དགོ་བའི་རྩ་
བ་འདི་མེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱུལ་དྲོ། །བདག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདིས་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཇི་ལྟར་

བཅས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་
ལྟར་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་

{@285B}གང་དག་ལགས་པ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡང་ལྷ་བར་འཚལ་དྲོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཆོས་དུ་ཞིག་དང་ལྡན་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོབ་པ་ལགས།

དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ལྟལ་ཅན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་དྲོ། །ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་
ཆུབ་མེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཆོས་ལྡན་དང་ལྡན་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་

གང་ཞེ་ན། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་མི་ལྟ་བུར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་གཞན་

ཡང་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཆོས་པ་རོ་དེ་ཅིང་གཙང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལ་ཡང་འདོད་པ་མི་སྦྱིད་ན་མཚན་
གཉིས་སྦྱོད་པ་འཇམ། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྦྱོས་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་

མེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཡང་དག་པ་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་མི་རེ་ག་ཅིང་ཁྱིམ་སྟོང་པར་ལྷགས་ནས་ཐབས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྐྱབས་
པ་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་

ན་གནས་པ་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་
དང་། ཁྱིམ་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དག་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་

ཅིང་གཞན་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱིས་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པ་བྱིས་ན་གནས་པ་ཆོས་ལྟ་བུ་དེ་དག་
དང་ལྡན་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱིས་བདག་དྲག་ལྷལ་ཅན་

{@286A} ལྟ། བྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་བགྱི་བར་འ
ཆོལ་ལོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པོ། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བགྱི་པོ། །དེ་ནས་

དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇུག་པ་མཛད་དོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་གང་གི་ཆོ་འཇུག་པ་མཛད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ། དེར་
ེ་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཁལ་གྱི་སྒོ་ནས་འོད་འཕྲོ་བ་ཁ་དོག་དུ་མ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོག་གས་བྱུང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོན་པོ་དང་། སེར་

པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ལེ་བརྟན་དང་། ཤེལ་དང་། དུལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་
ཡས་མུ་མེད་པ་རྣམས་སུ་འོད་གྱིས་སྒྲ་བས་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་ཆོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་མཛོན་པར་འཕགས་

ཏོ། །སྤར་ལོག་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་ཏུ་རྩལ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཆོ་
དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སྟན་ལས་ལངས་ནས་སྤྱ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུར་ཏེ་དུས་མོག་ཡས་

པའི་ལྟངས་ལ་བཅུགས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བ་བཏུང་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་
ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱུ་མ་མཆིས་རྒྱུ་མ་མཆིས་པར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇུག་པ་མི་མཛད་ན་འཇུག་པ་

མཛད་པའི་རྒྱ་གང་ལགས། རྒྱུ་གང་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །ཀུན་དག་འཕོ་ཁྱོད་གྱིས་བྱིས་བདག་དྲག་ལྷལ་ཅན་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་

མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སེང་གའི་སྤྱོད་བསྐྱགས་པ་མཐོང་ངམ། གསལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མཐོང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་
གཤེགས་པ་མཐོང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དག་འཕོ་བྱིས་བདག་

{@286B} དྲག་ལྷལ་ཅན་འདི་ནི་གང་དག་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་གྱོ་
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བསྟི་སྟངས་དང་། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །

རྟུག་ཏུ་ཡང་ཁྱིམ་བདག་ཏུ་གྱུར་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཡང་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འབོས་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ལྟལ་ཅན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །ཁྱིམ་བདག་རྒྱ་

གང་དང་རྒྱུན་གང་གིས་གང་ཁྱིམ་ན་གནས་ཤིང་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་ལ་དག་འབར་བྱེད། དྲག་ལྟལ་ཅན་གྱིས་སྒྲིམ་པ། བཅུན་པ་ཀུན་དག་འབོ་
རྒྱལ་ལ་ནི་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་བདག་བདེ་བ་ལ་མི་རེ་བ་ཡིན་གོ། །བཅུན་པ་ཀུན་

དག་འབོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཟིར་ཀྱང་བཟོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དོ། །དེ་སྐད་
ཅེས་སྒྲིམ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འབོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྒྲུལ་དོ། །ཀུན་

དག་འབོ་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ལྟལ་ཅན་འདི་ཁྱིམ་གྱི་ས་ལ་གནས་ནས་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་སེམས་ཅན་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་
བྱེད་པར་འགྱུར་དེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བསྐྱལ་པ་སྟོང་ངམ། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མར་ཡང་དེ་

ལྟར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་དག་འབོ་འདི་ལྟར་ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྟོང་ལ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འབོས་

འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བགྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། ཀུན་དག་འབོ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དྲག་ལྟལ་

{@287A} ༡༡། །ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱང་ཤིག། །ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་བྱང་ཤིག།
།ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྒྲིམ་ལ་བསྟེན་བཀའ་བྱ་བའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་བྱང་ཤིག། །ཀུན་དག་འབོ་

ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཆོས་མང་པོ་རབ་ཏུ་འཐོབ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་
ཞན་པས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཆོངས་པར་དཔ་ལ་གནས་པས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་གོ། །ཀུན་དག་འབོ་དེ་

བསམ་ན་བདག་ཀྱང་འདི་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གཟུང་པར་འདོད་པ་དང་། བདག་ཀྱང་ཡོན་

ཏན་གྱི་ཚེས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེས་མཉམ་

པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་དགོད་པར་འདོད་པས་ཚེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མཉམ་པར་བྱ། ཀུན་ཚུབ་པར་བྱ། བཀྲའ་པར་བྱ། གཞན་དག་ལ་ཡང་
རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། ཀུན་དག་འཕོངས་ཚེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་དང་ཡང་རྒྱ་ཆེར་

ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ། རྟེན་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འོན་ཏེ་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་འདྲུས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཀུན་དག་འཕོངས་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཚེས་ཀྱི་

རྣམ་གྲངས་འདི་དང་མི་འབྲལ་བར་གནས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྲལ་ལོ། ཀུན་དག་འཕོངས་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཚེས་ཀྱི་
རྣམ་གྲངས་འདི་ཉམ་ཏམ། འཛིན་ཏམ། གྲོག་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་

ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དང་མི་འབྲལ་ལོ། རྟེན་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་དག་འཕོངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འོན་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འདྲུས་ཤིང་
ཚེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འོན་ཏེ་བསྐྱབས་པ་བསྐྱབ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འདྲུས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་

{@287B} པས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཀུན་དག་འཕོངས་ཀྱི་བྱ་འཇམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཚུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེས་རབ་ཏུ་གང་བ་ཡང་འཕོགས་ཏེ། ཚེས་

ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མཉམ་པར་བྱ། ཀུན་ཚུབ་པར་བྱའོ། ཀུན་དག་འཕོངས་ཀྱི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་
བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བ་ཅོམ་ཡང་རི་མོར་བྱས་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཕུལ་ནས་ཚེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མཉམ་པར་

བྱའོ། ཀུན་ཚུབ་པར་བྱའོ། ཀུན་དག་འཕོངས་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་
རིན་པོ་ཆེ་ལས་སེམས་བྱས་ཏེ་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་བྱང་

བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཇི་སྟེན་འཚོའི་བར་དུ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བ་
སྟོན་བཀུར་བྱེད་ཅིང་། གང་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྲན་དང་། སློབ་མར་ཁས་བླངས་ཏེ་བསྟེན་བཀྲུང་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཚེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མི་འཛིན། མི་འཆང་། མི་སྟོག་
། གུན་ཚུབ་པར་མི་བྱེད། འཇུག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་སྐྱབ་པ་འདི་ལ་མི་གཞན་ན། གུན་དག་འཕོ་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་དེས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཀླན་
དགའ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཉལ་ཅིང་ཀླན་ཆུབ་པར་བྱེད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་

ཡུན་རིན་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་རྒྱ་
སྟོན་ཅིང་སྤྱབ་པ་འདི་ལ་ཡང་གནས་ན་ཀློན་དག་འཛོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་

{@288A} ༄༅། ལྷུང་བའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤུམ་པ་དང་བཅས་པས་བསྟེན་བཀྱུར་བྱས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས། མོ་དང་ལྷན་པ་ཀྱེན་དགའ་

བོད་དང་ ཁྲིམ་བདག་ཕྱག་ལུ་མ་ཅན་དང་ དག་སྒོར་དེ་དག་དང་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་ ལྷ་དང་ མི་དང་ ལྷ་མ་ཡིན་དང་ ཇི་
ཟུར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་མཛོན་པར་

བརྟེན་དོ། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལེའུ་རྟེན་ཐུག་བསྐྱེད་པ་ལས། འཕགས་པ་ཐུག་ལུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟེན་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ་རྫོགས་སོ། །སྐུ་གཤམ་

གྲིམ་ཁན་པོ་སྐུ་རེན་བྱ་བྱི་དང་། ལྷ་ཆེན་གྲིལ་རྩྭ་བ་བན་དེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷ་ས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ॥